

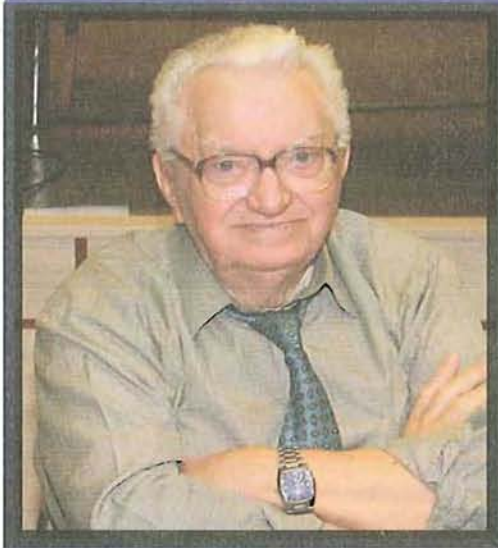
A keresztény nemzeti gondolat hírnöke

Ára: 210 Ft

XXI. évfolyam 11. szám * Társadalmi, kulturális, hagyományőrző folyóirat *

2014. november

A tartalomból:

5. IN MEMORIAM: Vaszkó András, újságunk egyik alapítója

3. Önkormányzati hírek

9. Kneipp-fürdők

20. Így ünnepeltük az 1956-os forradalmat

MEGALAKULTAK AZ ÖNKORMÁNYZATOK

A gyomaendrődi új Képviselő-testület

Balról jobbra, első sor: Várfi András, Lehoczkiné Timár Irén alpolgármester, Farkas Zoltánné, Nagyné Perjési Anikó, Ágostonné Farkas Mária
Második sor: Fülöp István, Hornok Ernő, Betkó József, **Toldi Balázs polgármester**, Béres János, Poharelec László és Gózan Sándor

A hunyai új Képviselő-testület, balról jobbra (alsó kép):

Hegedűs Roland, Várkonyi Zsigmondné, Dr. Csorba Csaba jegyző, **Petényi Szilárdné polgármester**, Kiszely Imre és Pintér László

A Szent Gellért Katolikus Általános Iskola, Gimnázium és Kollégium hírei

Gimnáziumi részleg

Szent Gellért-nap

Iskolánk védőszentje tiszteletére rendezett Szent Gellért-napon, melyet 2014. szeptember 29-én rendeztünk meg, ünnepi misét celebrált Czank Gábor plébános és Iványi László tiszteletbeli kanonok ministráns tanulóink közreműködésével. A szentmise után a 10. A osztályos tanulók megemlékezése következett Bernáthné Butsi Erika tanárnő készítette fel őket a vértanúhalált halt Szent Gellért püspökről, iskolánk névadójáról.

Október 6-i megemlékezés

Minden évben iskolai keretek között emlékezünk meg az 1848/49-es szabadságharc honvédtábornokairól és az első független felelős magyar miniszterium elnökéről, gróf Batthyány Lajosról, akiket 1849. október 6-án Aradon és Pesten végeztek ki. Ebben a tanévben a 10. A osztályos tanulók közreműködésével emlékeztünk, felkészítőjük Malatinszky Zita tanárnő.

Kollégiumi Gólyaavató

Hagyományainknak megfelelően idén is megrendeztük kollégiumi gólyaavatónkat. Minden évben iskolai keretek között emlékezünk meg az 1848/49-es szabadságharc honvédtábornokairól és az első független felelős magyar miniszterium elnökéről, gróf Batthyány Lajosról, akiket 1849. október 6-án Aradon és Pesten végeztek ki. Ebben a tanévben a 10. A osztályos tanulók közreműködésével emlékeztünk, felkészítőjük Malatinszky Zita tanárnő.

Kner-sírok gondozása

Iskolánk már több éve tevékenyen közreműködik a gyomai temetőben található Kner-sírok gondozásában. Ebben a tanévben Varsányi Gyula tanár úr vezetésével négy tanuló vett részt a munkálatokban: Kozma Vivien 9.B, Valuska Tamás 10. A, Magyarai Attila 11. B és Galambos Ákos 12. A osztályos tanulók. Diákjaink ezt a tevékenységet az iskolai közösségi szolgálat keretében végezték.

Disputások akciójában

Az iskolánkban működő Kner Imre Disputakör eredményeinek és

munkájának köszönhetően folytatódik iskolánkban a közösségi vitakultúra fejlesztése, az idén *Szólj Bele! - Községi vita - Vitázó közösségek* címmel. Iskolánk ezzel disputás bázisiskolává vált, olyan szellemi műhellyé, ahol a térség disputa illetve közösségi vita iránt érdeklődő tanárai, ifjúsággal foglalkozó szakemberei akár továbbképzéseken is részt vehetnek. A program a korábbi évekhez hasonlóan az Európai Unió támogatásával, a DIA szervezésében zajlik. Az országban hat ilyen központ jött létre ebben a tanévben: a pécsi Leőwey Klára Gimnázium, Budapesten az Apáczai Csere János Gyakorló Gimnázium és a Bornemisza Péter Gimnázium, a miskolci Fényi Gyula Jezsuita Gimnázium, a szegedi Radnóti Miklós Kísérleti Gimnázium és iskolánk.

Disputásaink önkéntes tevékenységet is folytatnak, ennek keretében újították fel az udvari padokat.

Szenvedélybetegségekről tabuk nélkül

Iskolánk fontosnak tartja a prevenciót, különös tekintettel a szenvedélybetegségekre. Diákjaink ezért vettek részt a 2014. október 1-jén megtartott „Mindennapi függőségeink” című előadáson, melyet a Kis Bálint Általános Iskola szervezett. Dr. Zacher Gábor toxikológus főorvos a legkisebbek számára is érthető formában mutatta be a napjainkban problémát okozó számítógép, mobiltelefon és a kémiai szerek által kiváltott szenvedélybetegségeket és ezek viselkedésünkre gyakorolt hatásait. A szervezőknek ezúttal is köszönjük a lehetőséget.

Debreceni Egyetem

2014. október 2-án a Debreceni Egyetem iskolánkban tartott tájékoztató előadást a felsőoktatás és az egyetem jelenlegi helyzetéről, ezáltal betekintést nyerhettünk az egyetemen jövőre induló képzésekre. Az egyetemet Dr. Bartha Elek rektorhelyettes úr mutatta be, Dr. Foris Péter dékánhelyettes a bölcsészszakról és az újonnan induló vallástudományi képzésről beszélt, Dr. Dénes Zoltán pedig a szakkollégiumok jelentőségét taglalta. Ezen a napon került sor iskolánkban a város és a Debreceni Egyetem között egy együttműködési megállapodás aláírására is, mely az újonnan megalakult Kállai Ferenc Népfőiskola kapcsán jött létre.

Dr. Bartha Elek rektorhelyettes

Önök joga van tudni...

hogy megalakult az új a Képviselő-testület október 23-án

Toldi Balázs polgármester

Október 23-án tartotta alakuló ülését az öt évre megválasztott képviselőtestület. Az új polgármester által vezetett ülésen 12 napirendi pont került tárgyalásra. Legelőször a Helyi Választási Bizottság elnöke számolt be a választás eredményéről, fontosnak tartotta megjegyezni, hogy este fél tíz után néhány perccel már a polgármester és a testületi tagok személye ismert volt. Jellemző városunkban, hogy a választások mindig rendben zajlanak, köszönhető ez a korrekt előkészítésnek és a hivatali munka magas szakmai színvonalának.

A megválasztott tisztségviselők: Toldi Balázs polgármester, 1. vk. Gózan Sándor, 2. vk. Nagyné Perjes Anikó, 3. vk. Ágostonné Farkas Mária, 4. vk. Béres János, 5. vk. Hornok Ernő, 6. vk. Farkas Zoltánné, 7. vk. Poharelec László, 8. vk. Betkó József képviselők. Lisztáról szerzett mandátumot Fülöp István MSZP, Dr. Tímár Gyöngyi KDNP és Várfi András Fidesz. Mivel Dr. Tímár Gyöngyi nyilatkozott, hogy nem kíván képviselő lenni, ezért a megbízást Lehóczkiné Tímár Irén vehette át.

A Képviselő-testület és a polgármester eskütételét követően a polgármester programjának ismertetésére került sor. Majd megválasztották az alpolgármestert Lehóczkiné Tímár Irén személyében, aki azután letette az esküt. Szavazott a testület a polgármester illetményéről és költségterítéséről, valamint az alpolgármester tiszteletdíjáról és költségterítéséről.

Polgármester havi illetmény:	523 510 Ft
Költségterítés:	78 530 Ft
Alpolgármester havi tiszteletdíj:	183 230 Ft
Költségterítés:	27 485 Ft

Az alakuló ülésen egy bizottság megválasztására került sor, mely nélkülözhetetlen már a kezdetektől, ez az Ügyrendi, Oktatási, Kulturális és Esélyegyenlőségi Bizottság. A javaslat elfogadását követően a bizottság elnöke: Ágostonné Farkas Mária, tagjai: Farkas Zoltánné, Poharelec László és Várfi András.

A képviselők tájékoztatást kaptak az összeférhetetlenségi, méltatlansági esetekről és a vagyonnyilatkozattételi kötelezettségről. Az összeférhetetlenség fogalma régóta ismert, és az önkormányzati törvény leírja az eseteket és a képviselőknek megválasztásuk után 30 nap áll rendelkezésre annak feloldása. A méltatlanság egy új jogintézmény, lényege, hogy tiszta emberek lehessenek képviselők. Például nem tölthet be képviselői helyet az, akit szándékos bűncselekmény miatt elítéltek, vagy az állammal, önkormányzattal szemben köztartozása van. Egy új testületnek mindenképpen felül kell vizsgálni a Szervezeti és Működési Szabályzatot, erről is döntöttek a képviselők. A leköszönő polgármesternek a törvény szerint 3 hónap végkielégítés jár, melyről a tájékoztatást szintén elfogadták. 2014. október 18-án megtörtént a leköszönő és az új polgármester között a munkakör átadás-átvétel. Dr. Csorba Csaba jegyző tájékoztatást adott róla, hogy a kormányhivatal képviselői, ügyvéd és a hivatal képviselői jelenlétében ez is rendben megtörtént.

Az ünnepi ülés a Szózat elénekelésével zárult.

Várfi András
önkormányzati képviselő

Megalakult Hunyán az új Képviselő-testület

Október 22-én Hunyán is megalakult az új Képviselő-testület.

Petényi Szilárdné a régi-új polgármester, Kiszely Imre alpolgármester, Hegedűs Roland képviselő, Pintár László képviselő és Várkonyi Zsigmondné képviselő alkotják az új testületet, öt évre.

Az eskütétel után a Petényi Szilárdné polgármester asszony ismertette az elkövetkezendő időkre elképzeléseit.

Petényi Szilárdné polgármester

Az alábbiakban – az önkormányzatokról szóló törvénynek is megfelelően – az önkormányzati ellátási területek, illetve feladatok szerinti csoportosítva ismertetem a következő öt évre vonatkozó elképzeléseimet:

1. Képviselő-testületi munka

A kor kihívásai a testületi munka is hatással vannak. 2013. január 1-től Közös Hivatalt működtetünk Gyomaendrőd városával. Sok mindenben változtatni kellett. Új jegyzőkkel, új munkatársakkal kell együtt dolgozni. A Képviselő-testületben 1 fő változás történt. A hatékony képviselői munka érdekében: javasolom a Képviselő-testületnek, ahogy az elmúlt ciklusban is tettük, politikától mentesen a településünk fejlesztéséért dolgozzunk mindannyian. Szükségesnek tartom a helyi civil szervezetek, vállalkozók döntés-előkészítő folyamatba való fokozottabb bevonását, támogatásuk biztosítása mellett. Talán nekünk is többet kellene a civilekkel törődni.

2. Egészségügyi és szociális ellátások terén kiemelt feladataink:

A meglévő egészségügyi ellátásokat továbbra is biztosítani kell. Fontos lesz a nyugdíjba vonuló háziorvos helyettesítésének megoldása. A különböző szűrőprogramok rendszeresebbé tétele, idehozása, amire csak lehetőség van, hogy ne kelljen az időseknek elutazni, időpontra várni. A területi szakrendelőbe a betegek beszállítása, ennek fedezetét a költségvetésben továbbra is biztosítani. Szociális ellátási feladatok között fontosnak tartom: az idősek, nyugdíjasok szabadidő eltöltési lehetőségeinek kiszélesítését az Idősek Klubja keretein belül, a valóban rászorultakkal való fokozottabb gondoskodás. Idősek Klubja és házi segítségnyújtás, valamint szociális étkeztetés hatékony és takarékos működtetését a minőségbiztosítás jegyében.

3. A nevelés-oktatás területe

Kiemelten fontosnak tartom, hogy gyermekeink a jövőben is helyben járjanak óvodába, illetve az iskoláskorú gyerekek utaztatásának biztosítása. Emellett fontos feladat a mindenkor jogszabályi előírásoknak való állandó megfelelés. Teendőink: továbbra is társulásban működtetni az intézményeket a hatékonyság jegyében.

4. Önkormányzat működése

Legfontosabb cél: a lakosság minél teljesebb körű magas szintű, korrekt, udvarias kiszolgálása. A Közös Hivatal felé kérés, hogy a jegyző, vagy aljegyző hetente 1 napot a hivatalban tölthessen, hogy közvetlen kapcsolata legyen az itt élőkkel. Igényli a lakosság a jegyző jelenlétét. Ennek érdekében a teendőink: a jegyző munkarendjének módosítása. A hivatali munkatársak naprakész ismereteinek biztosítása (szakmai rendezvényeken, tanfolyamokon történő részvétellel). A lehetőséghez képest továbbra is megtartani azt, hogy az emberek helyben intézhessék ügyeiket. (Tehát, anyagi fedezet biztosítása a költségvetésben.) A hivatal és a lakosság közötti információáramlás fejlesztése internet alapon.

5. Művelődés és kultúra, sport

A művelődés és kultúra terén feladataink: színvonalas települési rendezvények szervezése (Falunap, Szüreti bál, Nemzeti ünnepünk, jeles napok megünneplése) A Mozgókönyvtár további működtetése. A Falumúzeum támogatása, ahol bemutatásra kerülhet településünk történelme, népi értékeink, hagyományaink. Nyugdíjas színjátszó körünk, dalkörünk támogatása.

6. A sportfeladataink:

Sportpálya rendben tartása, Szabadidő központ funkciójának megváltoztatása, szálláshely kialakítása pályázat segítségével rendbe hozása, sportolási lehetőség bővítése. Lovas pálya kialakítása, a tenisz, kosárlabda, kézilabdapálya felújítása pályázat segítségével. Játsszótér, pihenőpark rendben tartása.

7. Környezetvédelem

Ezen a területen megoldásra váró feladataink: a szeméttelép rekultiválása, egészséges ivóvíz biztosítása. Minden családi ház illetve lakóépület szennyvízcsatornára történő csatlakoztatása, ha lesz rá lehetőség.

folytatás a 4. oldalon

Hírek innen-onnan és házunk tájáról

Hatvan éve

1954. október 12-én esküdtek egymásnak örök hűséget
Bula János és Dávid Terézia
a hunyai Szent László katolikus templomban.
Fogadalmukat megtartották jóban, rosszban, egészségben,
betegségben.

Szeretettel és hálával köszönti most őket
két gyermekük, Teréz és Zoltán,
unokáik, Teréz, László, Zoltán
és két dédunokájuk, Léda és a kicsi Olivér.

Gyomaendrődön **Üzemorvosi (foglalkozás-egészségügyi el-
látást)vállalok!** Rendelés helye: Gyoma Rendelőintézet Rendelés
ideje: Szerdánként 8-12 óráig. Előzetes bejelentkezés: 30/9850-
816-os telefonszámon szükséges. **Dr. Hunya Sarolta** foglalko-
zás-egészségügyi szakorvos

Vásártéri Ltp-en egyszobás földszinti lakás **ELADÓ!!** Ár
megegyezés szerint! Érd.: 06-20/376-4567

MEGHÍVÓ

Tisztelettel meghívjuk Önt, családját és ismerőseit
a Gyomaendrődi Színfolt Mazsorett Csoport

20. Jubileumi Mazsorett
Gálájára.

2014. november 8-án 17
órákor

a Katona József Művelődési
Központba.

A műsorban közreműkö-
dik az együttes valamennyi
táncosa: Mini mazsorett
Margaréta, Színfolt.

A bemutató után a Körös
étteremben
20 órától vacsora, zene, tánc,
tombola.

Játszik: a Lustyik duó.

Elérhetőség: e-mail: info@mazsorett.hu tel.: 06-30-374-7152

Megalakult az új hunyai Képviselő-testület

Folytatás a 3. oldalról

A községi Környezetvédelmi Programban megfogalmazott célki-
tűzések megvalósítása

8. Településüzemeltetés területén feladataink:

Az általunk építtetett szilárd burkolatú utcák burkolatának kátyú-
zása. A Liget utca szilárd burkolattal való ellátása. A bel- és külterületi
utak folyamatos karbantartása, a meglévő aszfaltos utak felújítása.
Járdák felújítása. Ravatalozó és környezetének parkosítása, fásítása
rendben tartása, fedett tér építése a ravatalozó előtt. Új urnafal építé-
se. Napkollektor park építése a közvilágítás költségeinek csökkentése
érdekében. A liget közvilágításának megoldása.

9. Telekommunikáció

Interaktív, élő települési honlap további működtetése. Jelenleg
Megyeri László aljegyző gondoskodik a honlapunk naprakész működ-
tetéséről. Ezúton is köszönjük neki.

10. Ifjúság

Az ifjúsággal való törődés – mondhatni – fejlődésünk másik zálo-
ga. Szeretném, ha aktívabban részt vennének a település életében.
Teendőink e téren: a fiatalok élet- és közösségi terének minél telje-
sebb biztosítása. Az ifjúság bevonása az őket érintő döntés előkészítő
folyamatába. A felsőoktatási intézményekben továbbtanulók, szociá-
lisan rászorulókat támogatása a Bursa Hungarica ösztöndíjrendszeren
keresztül

11. Idegenforgalom

E területen egyre nagyobb lehetőségek kínálkoznak a kistelep-
ülések számára. A lehetséges feladataink: a település arculatának,
küllemének javítása a turisztikai vonzás fokozása érdekében. Telepü-
lésközpont, mellékutcák parkosítása, virágosítása. Testvér települési
kapcsolat kialakítása.

12. Vállalkozásfejlesztés

Munkahelyteremtés és az élhető település megteremtése céljából
kiemelt feladatnak tartom: vállalkozóbarát környezet kialakítása. Bel-
ső (települési) kereskedelem védelme (ha lehetséges). Iparüzési adó
szinten tartását. Mindenki számára egyenlő vállalkozói feltételek biz-
tosítását. Munkahelyteremtés lehetőségei szerinti elősegítését (pl.:
távmunka lehetőségeinek felkutatása). A Gyomaendrődi Munkaügyi
Központ kínálja lehetőségek elfogadása, a közmunka program foly-
tatása

13. Vagyongazdálkodás

Az önkormányzat vagyonának megőrzése, gyarapítása. A kül-
területi utak újra mérése, kimérése (az utak egy része „elfogyott”, pl.
elszántották). Meglévő ingatlanjaink állagának megőrzése, esetleg
felújítása, értelmes cél érdekében hasznosítása.

**Az 5 évvel korábban értékesített, de a beépítési kötelezettsé-
get nem teljesített telektulajdonosoktól az építési telkek vissza-
vásárlása, majd új feltételekkel történő értékesítése.**

Dobos Lajos és Klinghammer Miklós újratemetése

Augusztus 19-én estefelé egy bensőséges esemény volt a
Szarvasvégi temetőben: Dobos Lajos endrődi esperes-plébá-
nos (1847-1889) és Klinghammer Miklós szarvasi segédlel-
kész (1889-1918) újratemetése. Mindketten az Oszarvasvégi
lezárt temetőben nyugodtak. Igen elburjánzott, megköze-
líthetetlen helyen, így exhumáltuk maradványaikat, és a
szarvasvégi temetőben, közel a temetői feszülethez, újrate-
mettük őket. Az újratemetési szertartást Msgr. Szurovecz Vin-
ce főesperes, békésszentandrási plébános végezte, Ft. Czank
Gábor gyomaendrődi plébános és Ft. Iványi László tb. kano-
nok, hunyai plébános közreműködésével. Főesperes úr szent-
beszédében aprólékosan bemutatta a két lelkipásztor, korabeli
főljegyzők és püspöki körlevelek felhasználásával. Bár nagy
meghirdetést nem kerekítettünk, mégis szép számmal megje-
lentek a hívek is az újratemetésen, és az atyák sírjára koszorút,
virágokat helyeztek, sőt, pár nap múlva ismeretlen kezek virág-
tövekkel be is ültették a sírt. Isten fizesse nekik!

Reméljük, ily módon nyughelyük még egy jó ideig fennma-
rad köztünk, és emlékezetünkben, imádságunkban megőrizzzük
őket. (Kép: 17. oldal)

Czank Gábor

In memoriam

Szülőföld: Bölcső, majd koporsó!
Sarkcsillag a négy égtáj felől!
Anyanyelvvel billyogként jelöl!
Te vagy a téli hó s a tavaszi zöld,

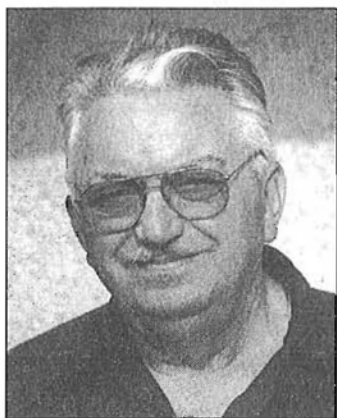
új kenyér íze, lepergő könny sója,
öröm-kacagás, lelki Kába-kő...
Isten áldjon! Te légy végső álmunk,
s ivadékainkba szebb Jövő!

Tímár Máté

Vaszkó András

újságunk egyik alapítója
(1925-2014)

„Az igaz ember útja, mint a hajnal pirkadása, egyre világosabb,
míg fényes nap nem lesz.” Péld 4.18

Csudabalán született, 1925. június 8-án. Gyomán keresztelték, mert Gyomához tartozott Csudabala, ezért a hivatalos okmányokban Gyoma a születési helye.

Szülei: Vaszkó András és Ficzere Katalin volt.

Édesapja első házasságából, melyet Iványi Máriaival kötött, négy árva gyermek maradt. Ambrus, Ilona, Mária, Géza. A másodikból hárman: László, Irén, András és Artur, aki egy-éves korában meghalt.

A négy gyermeket a második asszony édesanyaként nevelte.

Az árvák is „édesanyámnak” szólították a mostohát. Ennek a családnak két édesanyja volt. Mindkettő tiszta, jó és szent volt.

Csudabalán laktak. A hét gyermeket Édesapjuk nagyon valóságosan nevelte.

A balai iskola állami iskola volt. Mindenki gyakorolta a saját vallását. Szinte mindenki endrődi volt. Betlehemest jártak, volt Háromkirály-járás. Sok endrődi népszokást, imádságot ismertek. Az iskolában volt katolikus, református hittan is. Csernai Géza gyomai plébános tanította a katolikus hittant, míg Répási tiszteletes a reformátust. A gyerekek ott ültek mindnyájan, mind a kettőnek az óráján, mert másfél tanterem volt.

A vallásos élet benne volt a szülőkből, gyerekekben. Ott-hon is volt esti ima, reggeli ima, evés előtti ima és evés utáni ima is. Ezt magukkal vitték mind a heten.

Ezeken a tanyákon mindenütt vallásos, hazát szerető és Isten tisztelő emberek laktak.

A csudabalai iskolából a szeghalmi gimnáziumba ment. Akkor már nem volt Szeghalom érettségiztetés, ezért Gyulára kellett mennie, mert már fel volt borulva a rend.

Érettségi után Pestre ment, a Pázmány Péter Egyetem Jogi Karának volt hallgatója 1946-49-ig. 1949-ben a Rákosi rendszer onnét eltávolította.

1949-től segédmunkás, majd segédtervező volt 1956-ig.

1956-ban abbamaradt a jogi egyetem, mert részt vett a forradalomban. Amikor bejött az orosz hadsereg és levette a forradalmat, tömegesen menekültek nyugatra az emberek. Ő Németországban maradt, mondván, úgyis egy-két hét vagy hónap múlva jönnek haza. Az egy-két hónapból évek lettek. Majd Amerikába ment, a Connecticut állam-béli Bridgeportban élt. Ott építési vállalkozóként dolgozott, magyarok között volt. Házasságot kötött a spanyol származású Pena Paulával. A Szent Imre magyartemplomba jártak.

A tüdejével beteg lett, és ott megoperálták.

Amikor lehetett, 1987-ben feleségével hazatelepült.

Első barátja, Márton Gábor kérdezte:

- Hogy érzed magad?

- Úgy érzem, mintha mindig is itthon lettem volna.

Endrőd lett az otthona, testvére udvarán épített egy házat.

Kijárt Csudabalára és Sártóra.

Endrődön nagyon jól érezte magát.

A rendszerváltás után a Budapestről hazatelepült Császár Ferencékkal megalapították a Kereszténydemokrata Néppárt helyi szervezetét, melynek elnöke és a megyei elnökségnek is tagja volt. Szépen működtek. Igyekeztek a hitet úgy terjeszteni, hogy a fiatalokhoz is eljusson. Ünnepeken sok kislány közreműködött. Nemzeti színű szalaggal a hajukban szépen szavaltak. A plébánosok is segítettek. Munkájuk szép eredményeket hozott, egyre szaporodtak, még Gyomáról is lettek tagok.

1998-ban a Szent Imre Egyházközségért Közhasznú Alapítvány egyik alapító tagja lett.

Sportrajongó volt.

Munkásságát Gyomaendrőd Város Képviselő-testülete 2009-ben „Gyomaendrődért” Emlékplakettel kitüntette. Az adományozást így indokolták:

„Vaszkó András életével, hitével és igaz hazaszeretettel példát mutatott minden embernek. Egyszerűségével sokakat segített ahhoz, hogy a közösség összetartása tetteiben is nyilvánuljon meg. Példaértékű városunkat gazdagító tettei közül említhetjük a teljesség igénye nélkül, hogy alapító tagja volt a Szent Gellért Katolikus Általános Iskolának, évekig ajándékozta az endrődi iskolának a karácsonyfát. A leégett Hunyai templom újjáépítéséhez elsőként járult hozzá feleségével, a Kiszréti Gyógyászólóért Alapítványnak alapító tagjaként a mai napig hozzájárul az alapítvány vagyonának gyarapításához. Aktív tagja a Múzeum-barátok Köre Közhasznú Egyesületének és a Honismereti Alapítványnak.”

A Városunk újság egyik alapítója volt, szerkesztésében sokáig aktívan közreműködött. Kora előrehaladtával is figyelemmel kísérte.

Ez év tavaszán beteg lett, szanatóriumba került: testileg, lelkileg összetörve, de Istenben bízva. Itt kapta meg Iványi plébánosától a betegek szentségét.

Betegsége alatt Irén testvére látogatta, hetente kétszer autót fogadva. Amikor a kórházból hazakerült, testvére, mint jó testvér és keresztény, mindvégig mellette volt. Lélekben erősítette, gondozta, ápolta két hónapon keresztül.

Közvetlen halála előtt kilépett a KDNP-ből.

Mély hite volt. Keveset beszélt, a szavainak súlya volt. Sokak számára volt útmutató. Az utolsó szó is Isten neve volt, amikor testvérétől elköszönt: „Menj aludni Isten nevében.” Azt üzenté: el ne hagyjuk, amit jó szüleinél és ismert papoktól kaptunk: mély hitet, nagy szeretetet és hazaszeretetet.

Utolsó napján, október 14-én elindult a nagy útra. Belealudt abba a betegségébe, amiből nem tudták kigyógyítani. Az Út csendben átvitte őt az Örökkévalóságba.

„A jó harcot megharcoltam, a pályát végigfutottam, hitemet megtartottam. Készen vár az igazság győzelmi koszorúja, amelyet azon a napon megad nekem az Úr, az igazságos bíró, de nemcsak nekem, hanem mindenkinek, aki örömmel várja eljövését.” 2Tim 4.7-8

Iványi László

Katolikus oldal

NOVEMBERI MISEREND

Endrőd

Vasárnap és ünnepnap: 9 és 17 óra,
hétköznap csütörtök kivételével reggel fél 8

Szent Imre búcsú: november 8. szombat 10 óra
a búcsú főpapja:
Zsódi Viktor piarista szerzetes Budapestről

Gyoma

Vasárnap és ünnepnap 11 óra,
kedden és pénteken 16 órakor

Hunya

Vasárnapokon: 10 órakor,
hétköznapokon csütörtök kivételével 17 óra

NOVEMBERI ÜNNEPEK

1. szombat:	Mindenszentek
2. vasárnap:	Halottak napja
3. hétfő:	Porres Szent Márton szerzetes
4. kedd:	Borromeo Szent Károly püspök
5. szerda:	Szent Imre herceg
9. vasárnap:	A Lateráni bazilika felszentelése
10. hétfő:	Nagy Szent Leó pápa és egyháztanító
11. kedd:	Toursi Szent Márton püspök
12. szerda:	Szent Jozafát püspök és vértanú
13. csütörtök:	Magyar szentek és boldogok
15. szombat:	Szent Albert püspök, egyháztanító
16. vasárnap:	Évközi 33. vasárnap
17. hétfő:	Nagy Szent Gertrúd szűz
18. kedd:	Szent Péter- és Szent Pál bazilikák felszentelése
19. szerda:	Árpád-házi Szent Erzsébet
21. péntek:	Szűz Mária bemutatása a templomban
22. szombat:	Szent Cecília szűz, vértanú
23. vasárnap:	Krisztus Király
24. hétfő:	Szent Dung-Lac András áldozópap és társai vértanúk
25. kedd:	Alexandriai Szent Katalin szűz és vértanú
28. péntek:	Marchiai Szent Jakab áldozópap
30. vasárnap:	Advent I. vasárnapja

EMLÉKEZZÜNK ELHUNYT SZERETTEINKRE!

November elsején délután a temetők élettel telnek meg: a sírok pompás virágdíszbe öltöztetve, mécsesek és gyertyák fénye világítja meg mindenhol a márványba, fába vésett neveket, a sírok mellett emlékező, imádkozó emberek mindenfelé.

A halottakra való emlékezés napja ez, Mindenszentek estéje. Másnap, halottak napján a templomokban szentmiséket tartunk az elhunytak lelki üdvéért, és lehetőség szerint ezen a napon is kimegyünk a temetőbe egy-egy csendes imádságra. Aztán az ünnep elmúltával újra a csend veszi át az uralmat a holtak országában: egyre kevesebb a temetőlátogató, pár nap után hervadni kezdenek az emlékezés virágjai, az üvegmécsesek megtelnek esővízzel, s lassan a még helytálló virágok is az első őszi fagyok áldozataivá válnak...

Szívünkben azonban továbbra is őriznünk kell elment szeretteink emlékét. Naponta kötelességünk imádkozni a megholtakért, de november hónap különösen is a megholtakra való emlékezés hava. Sokféle szokás, hogy novemberi esteken vagy magánházaknál jönnek össze fájdalmas rózsafüzért imádkozni a megholtakért, vagy a templomokban gyűlnek össze, úgy, mint májusban és októberben, és a halottakért tartanak ájtatosságot, közös imádságot.

Ilyenkor elsősorban a Tisztítótűzben szenvedő lelkekért imádkozunk: azokért a megholtakért, akiknek még szenvedniük, tisztulniuk kell bocsánatos bűneiktől, mielőtt az örök boldogságra beléphetnének. Ezek között lehetnek családtagjaink, szeretteink, ismerőseink, de még több az olyan lélek, akiért senki sem imádkozik, vagy senki sem szokott szentmisét mondani. Az ő szenvedéseik idejét rövidíti az értük mondott imádságunk vagy a felajánlott szentmiseáldozataink.

Nekünk, keresztényeknek tehát kötelességeink közé tartozik, hogy a megholtak lelkeért imádkozzunk. Nem elég megsiratnunk őket, nem elég fekete ruhában gyászolni őket vagy pompás sírmeleket emelni sírhalmuk fölé. Mert ez legfeljebb a szeretetünk jele, de segíteni mit sem segítünk ezzel a lelkükön...

Egy történet a fent említettek megértéséhez:

Börtönben sínylődik egy szegény ember. A börtön ablakához

odamegy három jóbarátja. Azt mondja az egyik: „Ó te szegény, mennyire pörül jártál! Nem győzők sajnálkozni szomorú sorsod felett, hogy ki tudja, hány esztendeig itt kell sínylődnöd!” Azt mondja a másik: „Istenem, milyen sanyarú a sorod ebben a nyirkos tömlöcben.. No, ne félj: küldök neked néhány jó meleg pokrócot, hogy amíg raboskodnod kell, legalább jó melegben be tud takarózni!” Végül megszólal a harmadik barát: „Elmegyek a királyhoz, és addig könyörgök számodra a kegyelemért, amíg ki nem enged téged innen! Ha kell, dolgozom, robotolok érted, de előbb-utóbb kijárom neked a szabadságot!”

Ha csak síránkozzuk a halottaink elvesztése felett, és csak a sírjaik, sírmelekeik rendben tartása az egyetlen gondunk, akkor a két előbbi baráthoz hasonlítunk. De ha imádságainkban könyörgünk értük az Istenhez, ha az értük mondott szentmisékkal, azt értük felajánlott bűntörléseinkkel, jó cselekedeteinkkel, búcsúnyerési lehetőségeinkkel közbenjárunk értük, akkor hozzájárulunk ahhoz, hogy a tisztítótűzbeli szenvedésünk rövidül-

jön, és mihamarabb bejussanak az óhajtott örök boldogságba.

November hónapban tehát különösen is imádkozzunk egyénileg vagy közösségben a megholtakért!

Rózsafüzér a tisztítótűzben szenvedő lelkekért

Hagyományos, öt tizedes olvasón imádkozzuk.

Bevezetése a szokott módon: Hiszekegy, Miatyánk, három Üdvözlégy, Dicsőség.

Nagy szemekre: Adj, Uram örök nyugodalmat a megholt híveknek, és az örök világosság fényeskedjék nekik. Minden megholt hívek lelkei Isten irgalmasságából békeességben nyugodjanak! Amen.

Kis szemekre: Üdvözlégy Mária, szenvedő lelkek Királynője, könyörögj a Tisztítótűzben szenvedő lelkekért, és Szeplőtelen Szíved érdemei által dicsőítsd meg Istent, minden lélek üdvözítő-séért! Amen.

Czank Gábor

Újságunk új webhelye:
<http://www.varosunkujsg.hu>

A hunyai plébánia új webhelye:
<http://www.hunyaiplebania.hu>

Szentek élete

Az oldalt szerkeszti: Sóczó Géza

Szent Imre herceg és hitvalló
ünnep: november 5.)

Szent István király és Boldog Gizella fia volt, valószínűleg Székesfehérváron született 1007-ben. Mivel a trón várományosa Ottó nevű bátyja volt, Imrét egyházi életre készítették fel. Szent Gellért tanította latinra, szónoklattanra és filozófiára. Imre kiváló tanuló volt. A latin nyelvet nagyon hamar megtanulta, de Szent István udvarában módja volt találkozni a kor szent és tudós embereivel, akik a kibontakozó magyar egyház születésénél segítettek. Imre sokat imádkozott, vezeklő övet viselt, keveset aludt. Éjszaka is rendszeresen imádkozott, sokszor csendes templomokban búj meg zavartalanul imádkozni.

Egy ilyen éjszakai imán kapta azt az isteni indíttatást, hogy örökös szüzességre fogadalmat tegyen. Meghalt azonban bátyja, és ő lett a trónörökös. Komoly hadvezetési adottságait 1030-ban mutatta meg,

amikor a győri csatát Imre vezette II. Konrád német császár ellen, mégpedig olyan eredményesen hogy a békeszerződés a Lajta és Fischa folyók között visszacsatolta Magyarországhoz.

Allami érdekből házasságot kötött a lengyel király lányával, azonban a szüzességi fogadalom miatt megegyeztek egymással, hogy testvérként fognak együtt élni.

Szenvedélyesen vadászott, 1031-ben a koronázásra készülve is nagy vadászatot tartottak, itt azonban egy vaddisznó rontott rá és halálosan megsebesítette. Pár nap múlva, 1031. szeptember 2-án meghalt. 1083-ban Szent László szorgalmazására szentté avatták.

(Iványi László: 200 éves az endrődi Szent Imre templom)

HEGEDŰS ZOLTÁN: MAGYAR SZÁLAK WARMIÁBAN

Warmia. Németül Ermland. És magyarul? Lehetne a latin Varmia, legyen inkább mégis az egzotikusabb Warmia. De merre is található? Idegen és ismeretlen tájnak hangzik egy magyarnak, ha csak nem szakmai bennfentes (geográfus, történész) az illető vagy nem járt éppen egyszer arrafelé. Am ha egyszer ott járt, akkor valószínűleg vissza is tért. Mert szép hely, varázslatos hely, misztikus vidék. Nekem elhihetik. Beleszerettem, éppúgy, mint abba az angyalba, akit onnét raboltam el.

Röpülj olvasói képzelet a magasba! Ameddig csak bírsz! Szállj a felhők fölé, ott végy irányt északnak! Kelj át a tátrai bérceken, de vigyázz, hogy el ne akadj a havas kőcsipkék élén! Aztán már csak finoman ereszkedj, libbenj tova a lekopott, lágy gerincű Szentkereszt hegységen! Pihenj meg kicsit valahol a Visztula homokos partján, majd szeld át Mazóvia tágas üde zöld mezőit! Menj, röpülj el egészen Mazúria és Warmia széles dombokkal és karcsú folyócskával rajzolt, zöld erdőkkel és vöröstéglás lovagvárakkal festett, ezer tó csillogásával lakkozott, titkokat rejtő tájaira!

Tehát Lengyelország. Annak is a tőlünk távolra eső, északi, északkeleti része. Gdańsk nincs ide messze, de a másik oldalon Litvánia se, sőt a Sztálin által elkobzott (vagy nagyhatalmílag neki ajándékozott) egykori kelet-porosz főváros, Königsberg - Kant városa - se. Az északwarmiai főút szélén ott csodálkozik a tábla: Kaliningrad 40 km. És az már atomkeményen RUS! (Pedig nyugatabbra vagyunk, mint Debrecen. Ha a Pesten betesszük a GPS-be ezt a félmillió orosz várost úti célnak, akkor először Bécs irányába indít el bennünket.)

Warmia - ha akarjuk - lehet akár a Baltikum is, de azért nem teljesen az. Rövidke tengerparti sávja a szépséges és fényesen ódon Frombork városának tájképén húzódik a Visztula turzás alatt. Ebben a lovagváros-katedrális városban dolgozta ki Kopernikusz (maga is warmiai kanonok) a heliocentrikus világméretű és itt is halt meg. Am Warmia - történelmileg állandó - határai inkább a tengertől lefelé, dél-kelet felé nyúlnak el és szét, jó száz-százhusz kilométerre, összekötött szákhhoz hasonló formában, körülölelve Mazúriával.

A szeleesebb régióknak a régi évszázadok során sokszor változott a fennhatósága, többnyire a keresztetek uralták és egyre inkább porosz lett, de Warmia ezen belül nagyon sokáig, egészen Lengyelország felدارabolásáig szünet nélkül a lengyel királysághoz tartozott.

Sokarcú, tarkaajkú, kardot-sárlót jól forgató, erőskezü, gazdag múltú, szorgos népek lakta táj volt ez mindig. A föld őslakosait, a „wormianokat” azaz a „vörösöket” (no, nem a hajuk, hanem a földjük színéről kapták a nevüket) a többi nyakas pogány balti óporosz törzssel együtt szétfújta az idők vihára. Annak idején, a XIII. században Mazóviai Konrád lengyel fejedelem rájuk küldte a német kereszties lovagokat, így először vérrel és vassal kényszerültek bele a vértben járó germánok nyelvébe és kereszténységébe. De aztán - akár a jól fizetett katonáskodás akár a békeidők gyarapodó élete miatt - már többnyire önként is belesimultak. A porosz ezen a vidéken lett német, a német meg porosz. A lengyel meg maradt az, ami mindig: nyugati szláv lengyel.

Warmia ugyan századokon át a lengyel királyhoz, Krakóhoz tartozott, de közvetlenül a warmiai püspök (folytatás a 13. oldalon)

GYOMAENDRÓDI KRÓNIKA

- Civil sarok - Kovács Erika

avagy... volt egyszer egy mozi... vajon lesz még?

Meg még volt három választás is Gyomaendrődön, ahol az épp lezárult helyhatósági választáson Toldi Balázs lett a polgármester a Körösök Vidéke Egyesület jelöltjeként, a Fidesz és KDNP 3-3, a Körösök Vidéke Egyesület 4, az MSZP egy képviselőt küldhetett a képviselőtestületbe.

Erről beszélgetünk Kovács Erikával, aki egyedüli független jelöltként, vállalkozói háttérrel, maga is részt vett a választáson a gyomaendrődi 8. sz. körzetben.

- Mi inspirált arra, hogy független jelöltként

magad is elindulj a választáson? – kérdezem, miközben kávémat kóstolgotom az Endrődi Népház közvetlen közelében.

- Bár én Budapesten születtem, de harminc éve élek vállalkozóként, családanaként Endrődön, így látom, mi hiányzik a városnak. Emellett mániám, vesszőparipám a közélet tisztasága, ezért is indultam el képviselőként.

- A végeredményből látszik, hogy pártok, egyesületek jelöltjei nyertek, s jutottak be végül a testületbe, egyéniként talán nem sok esélyed volt... - vetem közbe.

- Meglehet, de most is azt vallom, hogy a lakosságnak, a civil szervezeteknek sokkal jobban, aktívabban be kell kapcsolódnia a város életébe, ha javítani akarunk környezetünkön. Nem elég látni a problémákat, azok megoldásáért tenni is kell. Minél többen gondolkodnak így, annál hamarabb lesz eredmény.

- Honnan ez a nyitottság, a város szeretete, a másokért való tördés?

- Édesanyám Hertel Erzsébet gyomai lány, ott született, tőle örökölt génjeimben van talán ez bennem. Én a budapesti Eötvös József Gimnázium elvégzése, az érettségi után színi tanulmányokat folytattam, s a 25. Színház színtanodáját végeztem el. Ez is mutat egyfajta érzékenységet, nyitottságot.

- Hogyan alakult ezután az életed, hogy kerültél Gyomaendrődre?

- 1974-től mintegy tíz éven keresztül a Népszínház, majd Várszínház társulatában prózai színészként dolgoztam. Bajor Imi, Iglódi István, Vámos Miklóssal dolgoztam együtt, hogy csak egy pár nevet említek, valamint filmekben, szinkronokban is előfordultam.

Aztán lassan, mint a legtöbb fiatalasszonynál a családalápitás gondolata került előtérbe nálam is. Így felhagytam a színészzel, ruhakészítő vállalkozásba kezdünk férjemmel, s ezt a vállalkozást tettük át Gyomaendrődre 1988-ban. Hát így kerültem én Gyomaendrődre, édesanyám szülőföldjére s már magam is gyomaendrődinek érzem, vallom magam ennyi év után.

- Két fiad, András és Péter már itt született, ha jól tudom.

- Fanni lányom és András még Budapesten, de Péter már itt (Mezőtúron) született s mindhárman itt jártak általános iskolába is. A fiúk itt végeztek középiskolai tanulmányaikat is a Bethlen Gábor Szakközépiskolában.

Az egy más kérdés, hogy nem találtak a településen munkát, s nekik is el kellett menni sok annyi korosztályukhoz tartozó fiatalhoz hasonlóan. A munkahelyteremtés központi kérdés kell, hogy legyen Gyomaendrődön, ha akarunk még települést látni itt negyven év múlva. Ezt többen tudják, de kevesen tettek még érte.

- Fanni lányod is távol él...

- Igen rá is nagyon büszke vagyok, a pécsi egyetem elvégzése után az egyetemen tanársegédként dolgozik, romológiaival foglalkozik.

- Ti munkahelyet teremtettetek a Trendi KFT megalakításával, s a különböző családi vállalkozásokkal itt Gyomaendrődön. A ruhakészítés és alpin tevékenységet követően a élelmiszeripar, kiskereskedelemben is kipróbáltatok magatokat 1996-2002 között. Hogyan jött az újabb ötlet 2002-ben, hogyan lettél „Mozi” Erika?

- A hobbim a kultúra, s akkor jött az ötlet, s gondoltam, miért ne azt csináljam, amit nagyon szeretek. 2002-ben adódott lehetőség a gyomai mozi vállalkozásban történő megvételére. 2008-ig üzemelt mozi és kávézóként, ami akkor még elég ritka volt, ma már általánosan elterjedt Magyarországon is.

Közben elvégeztem a Juhász Gyula Főiskola művelődésszervező szakát Jászberényben. Kitanultam a pályázatírás rejtelmeit, számos pályázatot írtam s nyertem is az évek során.

A mozi helyén jelenleg bérleményként a Harang Söröző működik, a fiatalok kedvelt szórakozóhelye a gyomai központban.

- Sokéves helyi vállalkozói tapasztalattal, hogyan látod Gyomaendrőd fejlődését, a jövőt?

- A családi vállalkozásoké a jövő, ezt kell erősíteni, ez tudja részben a fiatalokat is megtartani, a családi, helyi hagyományokat tovább vinni, s ez viszi előre a várost is.

Ezen kívül Gyomaendrőd, főleg Endrőd kulturális életéért sokat kell tenni mindenkinek a maga területén, önkormányzatnak, egyesületeknek, mert lassan már nincs itt semmi. Ha ez a folyamat nem változik, nem fogunk össze, az emberek befelé fordulnak, magukba zárkoznak, s eltávolodnak a közélettől is.

Dr. Varju László

„Az idő múlik, a fájdalom nő, nem hoz enyhülést a múlt idő. Hiányod elviselni nagyon nehéz, míg élünk megtart szívünkben a fájó emlékezés.”

Megemlékezés
Soha el nem múló fájdalommal emlékezünk

Iványi Imre
(Pire)

halálának 5. évfordulójára
Szerető családja

Kedves halottunkért 2014. november 9-én 9 órakor évfordulós mise lesz az endrődi templomban.

Továbbra is
sok szeretettel várjuk

játékos kedvű
fogadóinkat és fogadókedvű játékosainkat!

lottó

nyitvatartás:

hétfő 8-12, 13-17.

kedd 8-12, 13-17.

szerda 8-12, 13-18.

csütörtök 8-12, 13-17.

péntek 8-12, 13-18.

szombat 8-18.

vasárnap 9-12

Gyomaendrőd, Fő út 56/1 sz.

Oszlácsné Kati

Kedves Olvasók! Ebben a cikkemben szeretném ismertetni - az előző újságokban megjelent tartalmakal összefüggésben - a Kneipp-féle hydroterápiás eljárások közül a fürdők alkalmazási módjainak pontos leírását.

Kneipp egész-és részletfürdőket alkalmazott; az utóbbiak közül megemlítendő a lábfürdő, karfürdő, ülőfürdő és a szemfürdő. A meleg és hideg fürdőt egyaránt használta, de leginkább a hideget ajánlotta. Különösen a szabadban való fürdést tartotta célszerűnek. A meleg fürdők rendelésénél csakis a gyógynövények főzeteit használta. A szénavirág és zabszalmafürdőket már ő is ismerte. A különböző növényi anyagok főzetei igen erős bőringert váltanak ki, behatásuk alatt a bőr pórusai erősebben tágnálnak, ami a méreganyagok kiválasztását fokozza. A szénavirág fürdő igen hatásos reumás bántalmaknál és köszvényéknél; a kovácsav tartalmú zabszalma-ülőfürdő vese-, hólyag-és női bajoknál vált be. Félfürdőknek használja a mezei zsurlót, zabszalmát, a szénavirágot és a fenőt. A gyógynövényfürdők vétele után hideg lemosást alkalmaz. A meleg fürdőknél a fürdési idő 8-10 percig tart. Legjobb, ha a meleg fürdőt a kora reggeli órákban vagy délelőtt veszik, ellenben estére semmi esetre se alkalmaz-

A hideg fürdőkben 6-10 másodpercnél hosszabb ideig ne tartózkodjanak, mely alól csak a hideg lábfürdő képez kivételt. A hideg lábfürdő alkalmazási ideje 1-2 perc.

A hideg egészfürdőt lázas, heveny fertőző betegségeknek rendelik (a fürdő olykor 3-5 másodperces). Lázcökkenetként hat, valamint frissít és élénkíti. A szívet és az idegrendszert igen megerősíti, így szívbeteg, idegesek és gyenge testalkatúak nem használhatják. A Kneipp-kúrában alig alkalmazzzák, helyette inkább a félfürdőt és a lemosást rendelik.

Közkedvelt alkalmazási mód az ülőfürdő, a vízgyógyászok már régen használták úgy hideg, mint meleg ülőfürdő alakjában. Celsus Aulus Cornelius a híres római vízgyógyász is leírta az ülőfürdő pontos használati módozatát. Valószínű, hogy az ő hatására vette át Priessnitz is ezt a fürdési formát. 1838. óta Priessnitz is rendszeresen alkalmazta és az ő érdeme, hogy ez a vízgyógyászati eljárás széles körben elterjedt. Az ülőfürdőt még igen érlelyes formában rendelte, ¼ órától 1 óráig tartott. Ezzel ellentétben Kneipp eljárása enyhe. Eleinte még ő is 1 perces ülőfürdőket rendelt, később azonban lement a fürdési idővel 6-10 másodpercre. Az ülőfürdőt ülőkádban végzik, melybe annyi vizet öntenek, hogy az egész altest a gyomorgödörig és a fél combig a vízben legyen.

Vérszegény, gyenge testalkatú és félnék természetű embereknél eleinte az ülőfürdőt langyos, 18 fokos vízzel rendelik. Alhási be-

Egészségről-betegségről

Kneipp-fürdők

tegségeknél, vesebántalmaknál a kezelés kezdetén szintén az enyhe, langyos ülőfürdő a célszerű.

Az ülőfürdő emésztést fokozó, idegrendszert erősítő, vérkeringést javító hatású, a salakanyagok kiválasztását is fokozza. A szervezet edzése mellett az ülőfürdővel hatásosan befolyásolhatjuk a hasüregi és kismedencei szervek működését; hatására a szervek vérbövek lesznek.

Különösen bevált emésztési zavaroknál és az alhas gyulladással járó folyamatainál, melyek leginkább nőknél jelentkeznek. Az ülőfürdő kedvezően befolyásolja a szabálytalan havi vérzést és a hólyag bántalmait. Célszerű az ülőfürdőt közvetlenül felkelés után venni, majd kb. ¼ órára ismét fekdüjünk vissza az ágyba. Hetenként 2-3 ülőfürdőt vehetünk.

Kneipp a hideg ülőfürdő mellett a forró is ajánlotta, sőt bizonyos esetekben azt növényi főzetekben rendelte el. Az ilyen fürdőt hetenként 1-2-szer adta és utána hideg ülőfürdőt vetetett. A meleg ülőfürdő hőfoka: 38-40 fok, a fürdési idő tartama: 5-10 perc. A hideg fürdő: 14-18 fokos, a fürdési idő 10 másodpercnél tovább nem tarthat. A meleg fürdőknél ügyeljünk arra, hogy a lábak nem hűljenek le. Ülőfürdő után a lábakat nem célszerű lezuhanyozni, mert ezzel a fürdő hatását lerontják.

Kneipp a félfürdőt 5-10 másodpercnél alkalmazta. A félfürdőnél a víz a gyomorgödörig ér, és ülő helyzetben, kinyújtott lábakkal helyezkednek el benne. Vérszegények, gyenge testalkatúak, és kezdő vízkúrázóknak kezdetben langyos vizet kapnak. Tanácsos, hogy a fürdő előtt arcukat és mellkasukat hideg vízzel nedvesítsék meg. A fürdő előtt és után a beteg melegegjen fel! A minden életkorban vehető félfürdő erősítő és edző gyógmód. A gyermekek étvágya javul, erősödnek és állandóan kellemes meleget éreznek a félfürdő hatására. Kneipp hetente 2-3 félfürdőt vetetett a betegekkel. A forró félfürdő -főképp, ha szénavirág-főzettel készül - különösen jó hatású reumás és köszvényes lábfájdalmaknál, isiasznál.

A lábfürdőt ülő vagy álló helyzetben vehetik, célszerű, ha a vízben lábaikat moztgatják. Ezt nevezik víztaposásnak; ilyenkor a víz az alszár közepéig ér. A fürdési idő 1-2 perc. Minél hidegebb a víz, annál rövidebb ideig tart a lábfürdő. A lábfürdő edz, erősít, véd fertőző betegségekkel szemben, tehermentesíti az agy vérkeringését. Bokasüllyedésnél, izületi bántalmaknál, visszeres lábánál is előnyös hatású. Azok, akik hideg lábokról panaszkodnak, vegyenek meleg-hideg, azaz váltakozó lábfürdőt: a

lábakat először két percig 40 fokos vízbe mártjuk, majd közvetlen utána ½-1 percig hidegben tartjuk. Ez a folyamat többször megismétlendő. A váltakozó lábfürdő sokkal nagyobb hatású, mint az egyszerű, hideg lábfürdő. A hatás fokozására a legkülönbözőbb füvek főzeteit lehet használni: kamilla, mezei zsurló, fenyo, szénavirág stb... Erősen visszeres lábánál és visszérgyulladásra hajlamosaknál a váltakozó lábfürdő kerülendő. Hideg lábúknál hideg lábfürdőt adni tilos, a lábakat mozgással, dörzsöléssel kell előbb felmelegíteni, vagy vegyenek langyos lábfürdőt.

A karfürdő az általános vízgyógyászat és a Kneipp-kúra bevezetett és jól ismert eljárása, mégsem méltatják megillető módon, és alkalmazását elhanyagolják. A karfürdő hatástanilag kiváló vízgyógyászati eljárás, mely minden időben könnyen alkalmazható. Oly módon végzik, hogy a beteg a derékszögben behajlított és egymás mellé tett alkarjait hideg vízzel telt, lapos edénybe fekteti. A hideg víz kb. a felkar közepéig érjen. Azok a betegek, akik szédülnek, a karfürdőt ülő helyzetben vegyék, nehogy a test meggörnyedésével a vérkeringést nehezítsék. A karfürdőkádát az asztalon helyezik el. A közönséges karfürdőben az alkarokat 30 másodpercnél tartják benn (lassan számoljanak 30-ig). A karfürdő vétele után felsőtestüket, ill. karjaikat gyorsan öltöztessék fel, és utána álló vagy járó helyzetben karjaikkal 1-2 percig szabályos, lassú ingamozgást végezzenek. Gyengébb alkatú betegek ezt a mozgást ülő helyzetben hajtsák végre. Igen fontos, hogy a karokkal végzett ingamozgásokat szabályos, lassú ütemben végezzék, mert az itt érvényesülő centrifugális erő fejt ki a karfürdő teljes hatását. A karok mozgása a test felmelegedését is előidézi, és így óv a lehűléstől.

A karfürdő használata szívbetegségeknek vált be a legjobban, de asztmatikus állapotoknál is feltűnő enyhülést szerez a betegnek a forró karfürdő vétele. Karidegzsábanál és köszvényéknél ajánlott a szénavirág karfürdő. A szénavirág főzetben 2 percig hagyjuk karjainkat, majd 30 másodpercnél tartjuk hideg vízben, mely váltakozó folyamatot kétszer is megismételhetjük.

A kellemetlen érzéssel járó hideg vagy forró kezek (mely mindkét állapot az elégtelen vérkeringés következménye) a tenyér erős izzadása megszűnik, ha hosszabb időn keresztül karfürdőt vesznek, mely a kezek vérkeringését is javítja. Különösen az ebéd után 1-2 órával alkalmazott karfürdő vált ki kellemes érzést a betegeknek. Egészséges is használhatja ezt a vízgyógyászati eljárást, sőt erős kifáradás után fris-

sít és megnyugtat. Megnyugtatja az idegrendszert, javítja az étvágyat, levezeti a kellemetlen agyi vérbőséget, a szívbetegségek kezelésénél előnyös hatású. A hideg víz a szívizomrostok feszülését, a szívizom összehúzódási képességét fokozza, a karfürdő a szívből a főlős vért levezeti. Emelkedő hőmérsékletű karfürdő hatására kitágulnak a szív koszorús erei, javul a szívizomzat vérellátása, a magas vérnyomás jelentősen csökken. A karfürdőt a lábak vérellátásának javítására is használhatjuk, mivel a hideg víz a konszenzuális reakció hatására a lábak keringésére is jó hatással van. A karfürdő a Kneipp-kúra igen szép eredményeket biztosító alkalmazási módja. Szívbeteg karfürdő vétele előtt kérjenek orvosi véleményezést!

A 25-37 fok közötti hőmérsékletű vizet általában melegnek mondjuk, mert a test hőfokát éri el vagy ez alatt van. Ha a víz hőfoka 38 fok fölé emelkedik, a fürdővizet forrónak minősítjük.

Amíg a meleg fürdő testünket bágyasztja, idegrendszerünket munkaképtelenné teszi, a forró fürdő edz. A forró fürdő éppen olyan edző és erősítő hatást gyakorol a szervezetre, mint az egészen hideg víz alkalmazása. Egy szittgári orvos, Balz tanár, aki több mint 30 évig a japán császár kezelőorvosa volt, az 1893-as wiesbadeni orvosi kongresszuson rámutatott a forró fürdő jelentőségére.

Forró fürdő vétele után nem fáthatunk meg, amit a meleg fürdők után gyakran tapasztalunk. Forró fürdőt csak fiatalok és középkorúak vehetnek, szív-és tüdőbeteg, érlelmeszesedésben és idegrendszeri betegségben szenvedők nem alkalmazhatnak. Meghűléseknél, reumánál, köszvényéknél, légszűrhurtnál és női bajoknál jó eredményeket értek el a módszer hatására. A hideg és a forró fürdő alkalmazása nem is oly egyszerű. Az orvos szaktudása szükséges ahhoz, hogy az adott esetben a helyes javasolja.

Dr. A. Schalle helyesen hangosuljozza: „...az egyes ember életében a legkimagaslóbb és legnagyobb jelentőségű a táplálkozás.” A fehérje-(hús-) túltáplálás megmérgezi a szervezetet. Részesítsük előnyben a gyümölcsöket, salátákat, főzelékeket, a korpakenyeret, a burgonyát, a tejtermékeket. Nagy érdeme Kneippnek, hogy következetesen étrendváltozást javasolt a betegeknek: szorítsák meg a hús-fogyasztást és bőven fogyasszanak gyümölcsöt, zöldséget, tejtermékeket, a finomított lisztből készült kenyér helyett a korpakenyeret ajánlotta.

Forrás: Dr. A. Schalle: A vízgyógyászat ABC-je

Bernhard Uehleke, Hans-Dieter Hentschel: Egészséges élet Kneipp módszerével, Megelőzés és gyógyítás

dr. Macsári Judit

Endrőd néprajza

Rovatvezető: Dr. Szonda István

Megfigyelők és megfigyelték Endrődön

Tisztelt Olvasó!

Az 1956-os forradalom és szabadságharcra emlékezve idéztem fel a forradalmi eseményeket és átnéztem a településünkhöz Gyomához és Endrődhez kapcsolódó dokumentumokat. Az 56'-os események után a megtorlás következett. A forradalomban résztvevőket ellenforradalmároknak bélyegezték, legtöbbször bebörtönözték őket, és hosszú évtizedekig viselték ezt a lealacsonyító megkülönböztetést. Ügynökök hada lepte el a falvakat és a városokat, az újra erőre kapott ÁVH beszervezettjei az ügynevezett 3/3-as ügynökök mindenki bizalmába férkőzve gyűjtötték az információkat. Különösen a kulákszarmazású vagy a népi demokráciára veszélyes, ügynevezett ellenforradalmárok megfigyelése kiemelt feladatuk volt. Az ügynök listák és a jelentések ma is hiányosak. Sokat megsemmisítettek a rendszerváltozás idején. A megmaradt akták a történeti levéltárba kerültek és egy ideig nem hozzáférhető, titkosított dokumentumok voltak.

Szerencsére az idő és a politikai akarat lehetővé tette, hogy a történeti levéltári anyag kutatható legyen, és bárki kikérheti a saját magára vonatkozó anyagokat.

A kulákküldözés térségünkben, így Endrődön is szörnyű sorsokat eredményezett, melyről alig találunk adatokat. A visszaemlékezők még ma is nehezen nyílnak meg, még ma is félnek. Ennek a fehér történelmi foltnak a megértését a hiányzó történelmi szálak felkutatásában láttam, ezért tudományos alapokra helyezett kutatást indítottunk. Néhai Szabó Béla lelkesen kutatta az elérhető levéltári anyagokat, majd ezzel a témával foglalkozó történelmet kértünk fel, aki kétévi kutatómunka eredményeként feltárta a gyomai és endrődi 50-es évek történeti levéltári anyagait. Ebből az anyagból emeltem ki az endrődi 1956-os eseményekhez kapcsolódó jelentést.

„Jegyzőkönyv

Felvétetett a gyomai rendőrőrs hivatalos helyiségében, 1957. március hó 1-én. Balogh Elek fűszerkereskedő kihallgatása alkalmával.

Jelen van: Kövesdi László r.hdgy.

Balogh Elek, született Endrőd, 1910. július 4-én, nős Dávid Annával. Anyja: Czmarkó Veronika, apja: Lajos, foglalkozása fűszerkereskedő-önálló kisiparos. Felszabadulás előtt SZDP-nek tagja, a felszabadulás után szintén az SZDP-nek tagja. Endrőd, Lenin út 3 szám alatti lakos.

1956 október 23-án Tolna megye, Tolna községben dolgoztam árvíz-kár-helyreállítási

munkálatokon és onnat október 27-én indultam el gyalog, haza, és október 28-án délután 13.30 perckor értem haza. Majd kimentem az utcára és láttam, hogy több ember jön hazafelé és Kurilla János megállott velem közölte, hogy Ellenforradalmi Bizottságot választottak a Községi tanácsházán. Majd később Matuska Imre, endrődi lakossal, akinek elmondtam, milyen körülmények között jöttem haza. Utána lakásomra mentem.

Hazaérkezésem után feleségem közölte velem, hogy amíg én távol voltam, ott volt nálam Tóth Imre endrődi lakos és hívott, hogy menjek el délután megtartandó Ellenforradalmi Bizottmányi ülésre. Az ülésen felolvasták az előzetesen kijelölt 50 személy névsorát és közben engem is javasoltak, hogy válaszszanak be a bizottságba, be is választottak. A beválasztásom után Bula Vince javasolta, hogy a Tanácsházáról el kell távolítani a személyeket. Ezek között szerepelt volna Magyar István tanácselnök, Timár Imre VB titkár, Hornok István és még egy végrehajtót, akit név szerint megemlíteni nem tudok. Ezek között szerepeltek volna a begyűjtési alkalmasítottak is.

A javaslat után én felálltam és javasoltam, hogy ilyen személyekre szükség van, és ezt elvetették. Ezek után a hozzászólások után Dénes Izra tanítót választották meg nemzetőrparancsnoknak. Ezután elhatározták, hogy községvezető és irányító szerveit ők fogják irányítani. A gyűlésen 20 főből álló polgári őrséget szerveztek. Ezeket jegyzőkönyvileg bizonyítani tudok, melyeket a karhatalom házkutatásom során megtaláltak.

Ezek után az Ellenforradalmi Bizottság a megyei és járási és országos utasításokat várták. Ezt tudomásom szerint Vaszkó Mihály kérte telefonon keresztül.

A megyei Ellenforradalmi Bizottmánytól, mint Járási Forradalmi Bizottmánytól kért, de semmi érdemleges utasítást nem adtak.

Én, mint a forradalmi bizottmány jegyzőkönyvvezetője jegyzőkönyvekkel tudom bizonyítani tevékenységemet, melyet a karhatalom őrizetbe vétélem alkalmával kézhez vett.

Egyebet előadni nem tudok, a jegyzőkönyv valóságnak megfelel, melyet saját kezűleg aláírok.

Balogh Elek
vallomástevő

Kövesdi László
r.hdgy."

Rovatvezető: Cs. Szabó István

Gyoma néprajza

„NÉGYES HONVÉDEK FEGYVERBEN”

(Részletek a nagyváradi magyar királyi 4-dik honvéd gyalogezred harcaiból)

(Forrás: „Négyes honvédek fegyverben” kiadta: MAKKAY (Machalek) Pál Békéscsaba, 1934.

A „nagy háború”, a „nagy verekedés”, az „első nagy verekedés” hetvenedik évfordulóján gyászos aktualitásból emlékezem-emlékezzünk - endrődi és gyomai eleink, vitéz honvédjeink keserves harcáról a „becsület mezején” elesett hőseinkről (így van bevésve az ezred katonái által épített olaszországi San Martino del Carso-i emlékművön). Meghaltak az osztrák császárság bukása után alakult osztrák köztársaságért, mert ha ők a magyar katonák nem tartják az Isonzo-Piave frontot, akkor az olasz hadsereg s szövetségeseik Bécsset is elfoglalják. Jutalomból hazájukat szétarabolták s a történelmi aljasság öspéldájaként a birodalom romjaihoz csatolták a magyar haza nyugati területeit Vas, Zala, Győr, Sopron, Moson vármegyék nyugati sávját - amit ma Várvidéknek, Burgenlandnak neveznek - kárpótlásul az Olaszországhoz csatolt Dél-Tirolért. Miközben egy 2003-ban írott osztrák útikönyv írója azon kesereg, hogy Sopron és környékén lakó „véreink”, ti. osztrákok egy sajnálatos félreértés - ti. népszavazás eredményeként - Magyarországhoz csatoltattak. Erről én itt most nem írom le a véleményemet.

Tehát következzenek az események a címben említett ezredtörténetből.

A m. kir. nagyváradi honv. gye. keretén belül megszervezett 4/1. hadtáp gyalogzászlóalj a világháborúban. A zászlóalj (zlj.) Nagyváradon 1914. augusztus 24-én alakult meg és rövid kiképzés után szeptember 5-én elvonult Szarajevóba. A 2. század - ahol a legtöbb gyomai és endrődi hadfi szolgált - parancsnoka (pk.) Szász József (országgyűlési képviselő) hadnagy (hdgy.), Bíró Arnold (szőnyegkereskedő) hdgy., KATÓ Lajos (gyomai adóügyi jegyző) hdgy., Rosinger József (üllői fakereskedő) hdgy. A hadtáp feladatkör nem tartott sokáig, mert rövid úton harcoló alegység vált a zlj.-ből. Feladatuk volt Bosznia megtisztítása a kisebb csoportokban betört szerb katonáktól, akik kegyetlenségéről iszonyatos példákat tapasztalhattak honvédeink. Október 9-10-én utóvédharcokban visszavonulásra kényszerített a zlj. egy szerb csapatot. A 2. századbéli Székely (Stein) Frigyes (mezőberényi születésű) őrmester és csapata visszavett az ellenségtől több ágyút. A Drina mentén foglalt állást a zászlóalj, mely kiegészült Hofmann Dezső hdgy. pk.-sága alatt lévő géppuskás egységgel. A környező fákön megbújt csernagorácok (monte-

negrói népfelk.) négy irányzót is kilőttek. Hamarosan sikerült ezeket megsemmisíteni. Később a Cattaro-i öböl előtt fekvő Gruda községnél karszt-hegy mászásban, ottani viszonyok közötti harckiképzésben részesültünk. Itt töltöttük a karácsonyt és szilvesztert.

1916. szeptember 4-én zlj.-ünk az 1. hadosztály szélső balszárnyára, az AVCSE pataknak az ISONZO-ba ömlésénél fekvő AUZZA (ma Avcse Szlovénia) községbe helyeztetett át, illetve az Avcse pataktól északra fekvő állásokat foglalta el, melyeket rövidesen szilárd állásokká építettek ki. Zlj.-ünkhoz került PAPP Jenő hdgy. (1934-ben az ÚJ-MAGYARSÁG c. lap belmunkatársa, neves író) géppuskás parancsnok. Ekkor már 24 db. géppuska volt, s külön műszaki csapat. A zlj. eü.-i vezetése Dr. PETHEŐ János hdgy alá került, akihez még: Dr. SZÉPE István hdgy.-ot rendelték. Az Auza-i szakaszon 1917. május 12-20 között a X-ik isonzói csatában zlj.-ünk a leghevesebb pergőtűzben is vitézül tartotta vonalát és sikerült az Isonzó bal partján befészkelte olasz csapatokat a folyón át visszaszorítani. Közben a zlj. parancsnokságát a 86. közös gyalogezredbeli GAÁL Henrik százados vette át. Augusztusban szabadságra menvén a parancsnokságot ISKRICS százados vette át. A XI-ik isonzói csatában az ellenség különös hevedéssel támadta az Auza-i frontszakaszt. Ez idő alatt a zlj. augusztus 17-től öt napon által a környező hegyekről olasz és francia tüzérségi pergőtűz által szenvedett igen jelentős veszteséget. Többek között elp. 21 porb. géppuskás ló, a gazdasági osztály teljes felszerelése, egy akna egyszerre négy kiváló altisztünket megölte. Az 1. század majdnem teljesen elpusztult. A 2. századból elesett CS. SZABÓ Albert őrmester, egyike legkiválóbb altisztjeinknek (e sorok közreadójának nagyapja), a 3. szd. 50%-os veszteséget szenvedett...

Megrendítő írások, költemények születtek ebben a pokolban, íme a sok-sok ezer közül egy vers és egy imádság:

ANNUS Antal 4-es honvéd verse:

1. Ködfellegek, sötét felhők
Takarják a hegytetőt
Messze csillog a fehér hó,
Lent rohan, zug az Isonzó.

2. A nagy hegyek rajvonalan
Versenyeznek magasságban,
Néha úgy tesz, mintha menne,
Néha meg mintha jönne.

3. Lent pedig a folyam árja
- Irtóztató nézni rajta! -
Majd elnyel s bántóan int,
Csalogatón ha rám tekint!

4. Némán hívogat közelebb
És én önkénytelen megyek
Úgy csalogat, úgy hiteget,
Mint szerelmes párt a liget.

5. Hazám! szeretett szép hazám,
Odahagytam Édesanyám,
Odahagytam szeretteim,
Feleségem, gyermekeim!

6. Odahagytam boldogságom
S vérmezőkön lett lakásom.
Hol gyűlölet és irigység áll
Szemben egymással a frontnál.

7. Nagyot csattan, repül a kő,
Nehéz, bűzös a levegő,
Kitört tán a pokol torka?
Nem, az csak az ágyú dolga.

8. Füstölög a sziklák között,
Feneketlen gödröt ütött,
Mint a villám, ha úgy talál
Nyomában biztos a halál!

Egy református tábori lelkész imája:

Gondviselés titkos keze,
Hogy nem talált ott senkit se.
Istenbe helyezett remény,
Dicső ösvitéli erény...

A harci zaj alig eláll,
A fényes nap még le sem száll,
Tudja Isten, miért teszik!?
Megint kezdik, újra kezdik.

Elül a zaj éjfél tájba,
S fürdik az éj a holdsugárba
Csillag könnyeket hullajtva -
Nézi: mi az „ember” dolga?

S aki nézi, aki látja,
Aki érzi könnyét ontja...
Követi a dicső napot,
Felszárítja a harmatot.

Felszárítja a könnyeket
S ostromolja az egeket:
Mikor jössz el boldog óra?
Világbece virradója!

Közreadja: Cs. Szabó István

Irodalmi oldal

Száz éve született Határ Győző

Ebből az alkalomból olvashatják eseményekben gazdag életrajzát, melyet - műveivel együtt - megtalálhatnak a Petőfi Irodalmi Múzeum (PIM) Digitális Irodalmi Akadémia oldalán.

1914. november 13-án született Gyomán. Eredeti neve: Hack Viktor. 1946-ban magyarosított. Műveit már Határ Győző néven publikálta.

Apja, Hack Vilmos a gyomai Kner nyomda papírszakértője volt, az I. világháborúban megrokkant, így a családot a későbbiekben az anya, Turi Mária Margit tartotta el. 1920-ban költöztek Budapestre.

A Markó utcai Főreálban érettségizik (1933), majd a budapesti Műegyetem Építésztechnológiai Karán szerzi diplomát (1938). Univerzális tehetség lévén, tanulmányai közben a Zeneakadémiára is

jár, ahol – többek között – Kodály Zoltánt hallgatja. Mint szigorló mérnök, két éven át dolgozik Hajós Alfréd mellett, majd végzése után négy esztendőig a Közmunkatanácsnál áll alkalmazásban, Borbíró Virgil irodájában. Már írja első regényeit, anélkül, hogy publikálásukra reménye lenne.

1943-ban részt vesz egy államellenes szervezkedésben, május 1-jén összeesküvés vádjával letartóztatják, műveit bűnjelként lefoglalják. A Haditörvényszék felségárulásért halálra ítéli, majd ezt – többszöri, hosszan tartó fellebbezés után – 12, végül 5 évre mérsékelik. Sátoraljaújhelyi raboskodása idején átéli az 1944. március 22-i fegyházlázadást, ezt követően büntetészandba sorolják be, de 1944 késő őszen sikerül megszöknie. Budapestben a Wallenberg-házban talál állást és menedéket. Itt éri meg a nyilas-uralom végét.

1945 és 1947 között a budapesti UNRRA-missziónál építész-ként dolgozik. Annak megszüntetése után fordításból, különböző „négermunkából”, festményei értékesítéséből tartja fenn magát. Az Újhold körével és a Szentendrei Iskola művészeivel áll szorosabb kapcsolatban. Eközben folyamatosan írja új s újabb műveit, noha megjelenésre továbbra sincs esélye.

1950 januárjában határátlépést kísérel meg: a triezsti UNRRA-misszióhoz akar eljutni. Miután elfogják, két és fél évet tölt különböző börtönökben és munkatáborokban (a szegedi Csillagban, majd a budapesti Gyűjtőben; innen a miskolci Egyetemváros építkezésére viszik a rabokat, majd Sátoraljaújhely, Hejőcsaba, Márianosztra következik. Innen szabadul 1952 nyarán). Egy tervezőirodában helyezkedik el, később az Írószövetség Fordítói Szakosztálya segítségével műfordítóként függetleníti magát.

1956 tavaszán ismeri meg leendő feleségét, Prágai Piroskát, akivel 1956 decemberében elhagyja az országot. Londonban telepsznek le.

Határ Győző a BBC Magyar Osztályának munkatársa lesz

(1957–1976); nyugdíjazását követően a Szabad Európa Rádióknak dolgozik. Emellett 1960 és 1985 között mint az angol külügyminisztérium hivatalos tutora, angol diplomaták magyar nyelvi felkészítését és a magyar kultúrába való bevezetését végzi feleségével együtt, aki – felelősségteljes tisztviselői munkája mellett – férje műveinek angolra fordításán is dolgozik.

1967 márciusában költöznek dél-londoni végleges otthonukba, ahol emigráns, majd később hazai barátait is sűrűn vendégül látják. Gyakran szerveznek irodalmi esteket, amelyeken Prágai Piroska a művek tolmácsolásában, előadóművészként közreműködik. Szoros kapcsolatot tartanak fenn az emigráció különböző irodalmi körivel (a Párizsi Magyar Műhellyel, a londoni Szepsi Csomor, valamint a hollandiai Mikes Kelemen Körrel, a müncheni Uj Látóhatárral stb.) 1970-ben az Amerikában élő Makkai Ádám többhetes előadóközutát szervez Határ Győző számára; Clevelandben a város díszpolgárává választják. 1978-ban újra körutat tesz; mintegy félszáz előadást tart a magyaroktatás településeken. Ez a két körut teremti meg a bázist saját könyvkiadása számára. A következő évtizedben szinte évente jelennek meg művei.

Lassanként kiépülnek hazai kapcsolatai is. 1988 áprilisában Kabdebó Lóránt irodalomtörténész kérdéseire válaszolva londoni otthonában magnóra mondja életútját. 1989 őszén látogat haza első ízben hivatalosan. 75. születésnapja alkalmából a Magyar Köztársaság Aranykoszorúval Ékesített Csillagrendjével tüntetik ki. Műveit azóta folyamatosan kiadják itthon is. 1990-től haláláig szinte minden könyvhétre hazajön, szerzői esteket tart, dedikál. 1991. március 11-én Kossuth-díjat kap. 1993-ban a Széchenyi Irodalmi és Művészeti Akadémia tagjává választja. 1994-ben szülővárosa, Gyomaendrőd díszpolgárává avatja. Ugyanez évben a Miskolci Egyetem díszdoktori címet adományoz neki. 1994. június 16-án megkapja az angol királynő engedélyét az érdemrendek viseléséhez. 1998-ban a Budapesti Műszaki Egyetem Építésztechnológiai Karának rektorától átveszi arany- és gyémántdiplomáját.

Tagja volt a Magyar Művészeti Akadémiának. 2005 őszén a Magyar Írószövetség Elnökségének örökös tagjává választották.

Az 1989–90-es fordulat óta rendszeresen publikált hazai folyóiratokban. Többször lépett fel vidéki városokban, sőt Kassán és Pozsonyban szervezett előadóesteken is. Neve fokozatosan ismertté vált a szélesebb közönség előtt; kialakult hazai olvasótábor. Könyvei sorra megjelentek különböző hazai kiadóknál, haláláig hatalmas szellemi frissességgel dolgozott, figyelemmel kísérte mind a politikai, mind az irodalmi élet jelenségeit. Naprakész publicisztikával állást foglalt vitás kérdésekben (pl. az Írószövetség bonyolult küzdelmeiben), s tanácsaival, véleménye nyilvánításával hozzájárult a művészeti élet anomáliáinak tisztázó rendezéséhez. 90. születésnapját az Írószövetség szép rendezvényvel ünnepelte, a 2005-ös könyvhéten több új kötetét dedikálta, könyvbemutatóin részt vett.

Felesége, Prágai Piroska súlyos betegsége miatt egyre ritkábban járt haza, de londoni „fellegrárból” még mindig minden jelentősebb hazai művészeti eseményre elevenen reagált.

2006. november 13-án – Határ Győző 92. születésnapján – Károly főherceg ünnepi fogadást rendezett az 1956-os magyar emigránsok tiszteletére, a másort a Londoni Magyar Kulturális Központ igazgatónöje, Bogyay Katalin szervezte. Az est „vezérszónoka” Határ Győző volt (ekkor még úgy tűnt: ereje teljében). A befogadó ország nevében Lady Solti – a Londonban élt magyar karmester, Solti György özvegye – tartott ünnepi beszédet.

November 17-én meghalt Prágai Piroska (aki már hónapok óta intézetben feküdt, alig-alig tudva magáról); férje tíz nap múltán, november 27-én követte őt. A londoni St. George's kórházban hunyt el. Közös nyughelyük – végső kívánságuknak megfelelően – hazai földben van; kívánsága az volt, hogy Hongriusculé – s szellemi hagyatékuk – örököse a magyar állam legyen.

Temetése – Piroskájával együtt – 2007. január 23-án du. 3-kor volt a Farkasréti temetőben.

Fontosabb díjak, elismerések:

- 1989 – a Magyar Köztársaság Aranykoszorúval Ékesített Csillagrendje
- 1991 – Kossuth-díj
- 1994 – A Magyar Köztársasági Érdemrend középkeresztje
- 1996 – a Salvatore Quasimodo Költői Verseny Nagydíja
- 2001 – Márai Sándor-díj
- 2004 – Pro Cultura Hungarica

Az életrajzt C. Komoróczy Emőke írta.

HEGEDŰS ZOLTÁN: MAGYAR SZÁLAK WARMIÁBAN

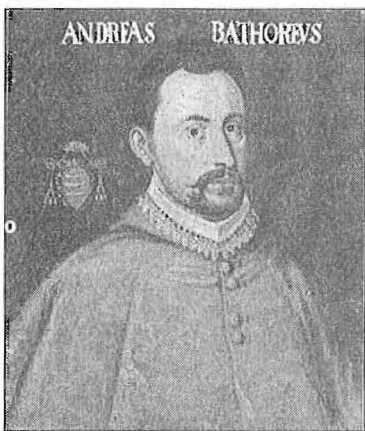
(folytatás a 7. oldalról)

irányította, akire nem csak egyházi, hanem politikai, diplomáciai, adminisztratív és katonai vezető szerep is hárult. A warmiai püspökség székhelye *Lidzbark Warmiński* (németül Heilsberg) volt, de egyre inkább nőtt *Olsztyn* (Allenstein) jelentősége is, mely aztán az újabb korokra át is vette a központ szerepét. A Német Birodalomban, azon belül Kelet-Poroszországban már hivatalosan is régiós központtá vált, a II. világháború utáni Lengyelországban pedig a visszanyert Warmia és Mazúria vajdasági székhelye lett. Mára már egy nagyra nőtt, kétszázézeres, ugyanakkor igen szép és vadregényes város.

De legyen bár központ, vagy legyen nagyobb vagy csak kisebb helység e tájékon: mindenütt festői hangulat fogad. Csupa vöröstéglás lovagvár, véres csatákkal és titkos legendákkal körüllegve, csupa vöröstéglás gótikus katedrális és templom, vöröstéglás palota, vöröstéglás falusi udvarház... tavakkal, fenyőerdőkkel és persze az új és legújabb-kori építményekkel körülölelve, itt-ott meg is bontva ezzel a hangulatot.

A warmiai püspökök listája hosszú, tele német és lengyel vagy „ez is-az is” hírességekkel. És hát magyarral is! *Báthory István*, a nagy király ugyanis Lengyelhonba hozza és 1584-ben idehelyezi unokaöccsét, *Andrást*, rögtön nagyfőnöknek. Rokoni kapcsolat ide vagy oda, *Báthory András* nem születhetett akármilyen legénynek, a jezsuiták is sokat és gyorsan faraghattak rajta, mert – ird és mondd - már huszonegy éves korában bíborossá avatták! Nem is irányította rosszul tíz évig Warmiát, de aztán a török elleni harcok miatt hazament Erdélybe. Gyorsan meghalni. Mert a magyar seregben harcoló székely parasztok se szó se beszéd, áruló módon hirtelen a magyar katonákra támadtak, és őt is megölték. Levágták a fejét, aztán még az ujját is egy rubinköves gyűrűért. Ilyen idők jártak. (Akkor is.) Így aztán hiába emeltetett magának és testvérének gyönyörű síremléket kedvenc városában, *Wartemborkban* (ma *Barczewo*), az bizony üres maradt, igaz, máig megcsodálható.

A király azért király, hogy udvart, rokonságot és bizalmasokat tartson és azokat – ha kell – magával cipelje. (A mai politikában és cégvezetésben se idegen dolog ez, csúnya nyelven „sleppnek” vagy „csókosoknak” nevezik őket). Mindamellert magam is meglepődtem, hogy *Báthory István* magyar „hozományából” mások is kerültek Warmiába.

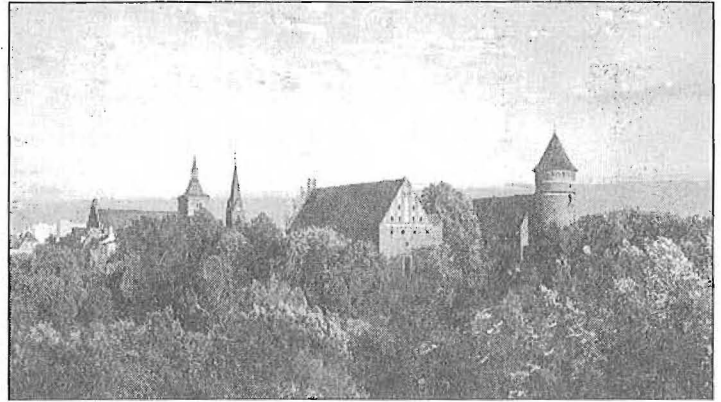

Báthory András warmiai püspök és bíboros arcképe a lidzbarki vár nagytermében

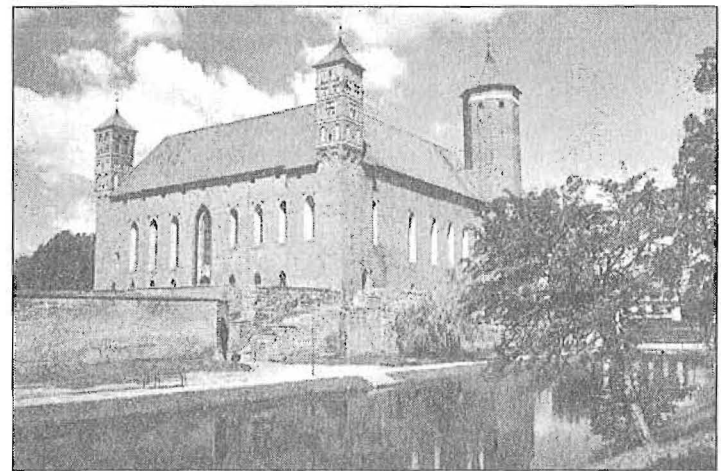
A *Kálnássy* nemzetség – rokoni áttételen keresztül – szintén *Báthorynak* köszönhetően talált itt nemességre, új hazára és jó hírnévre, később övék lett a warmiai *Gaglawki* (Ganglau) körüli nagybirtok. Egyik tagjuk, *Kálnássy Joachim* pedig papként a híres gniezno-i érsek, *Ignacy Krasicki* személyi titkára volt, harminc éven keresztül, még a XVIII.

Báthory András és fivére, Boldizsár (üres) síremléke a barczewo-i Szent András templomban

Olsztyn óvárosa

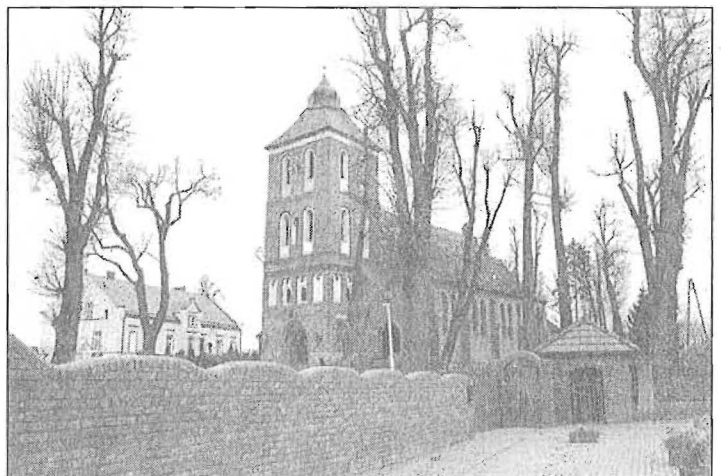
Lidzbark Warmiński püspöki vára – Warmia sok évszázados székhelye

Síremlékére latinul az van vésve: „*Suae regis majaestatis in Polonia*”, azaz „*Öfelsége, a lengyel király tisztje*”

A warmiai magyar nemesi család, a *Kálnássyak* mai sorsáról már nem tudnak a helyiek, talán szétszéledtek a világban, talán kihalt az utolsó generáció is. Rokoni ágak leszámazottai bizonyosan élhetnek valahol máshol, de korunk esze, az internet se sokat segített nekem ez ügyben. Jó lenne pedig utánajárni!

És vajon volt-e, van-e esetleg gyomaendrői szál is Warmiában? Nem kizárt. Hisz hol ne lenne? De ha mégse, ez a cikk és szerzője mindenképpen annak tekinthető!

Olsztyn, 2014. októbere

A Bartág-i templom Olsztyn mellett, melyben a Kálnássyak egyik tagja nyugszik

SPORT

Hírek a labdarúgás Megyei I. osztályából

Folytatódott a bajnokság őszi szezonja a Gyomaendrődi FC labdarúgói számára. A hónapban lejátszott mérkőzések közül a nagyon fontos hazaiakon egy győzelem, egy döntetlen eredmény született, míg sajnos vidéken vereség volt a mérleg. Nagyon kellett a hazai pontszerzések, hogy a kitűzött célt pontszámban is teljesíteni tudja a csapat. A vidéki mérkőzéseken azonban jó kezdés után bátortalan folytatás következett, ezzel lehetőséget adva az ellenfélnek a játékra, így mindkétszer nagyarányú vereség lett a vége. Különösen fájó a mezőhegyesi fiaskó, hiszen méretes „zakóval” tért haza a csapat, pedig a bajnokság eddigi szakaszában nem ez volt jellemző a csapat játékára. Szükséges kiemelni az okokat, hogy a továbbiakban mindez ne forduljon elő, hiszen nem ilyen folytatásra számítanak a csapat mellett kitartó és vidékre is elutazó szurkolók.

Az eddig lejátszott mérkőzések eredményei:

2014. 10. 04. Gyomaendrődi FC – Békési FC 3 : 0
G.: Erdősi Gy., Kovács I., Werle T.
Ifi.: 0 : 6 G.: ---

A hazai csapat a mérkőzés kezdetétől támadólag lépett fel, nem kívántak semmit a véletlenre bízni, a vendégek viszont kontrákra rendezkedtek be. Az első félidő során a gyomaendrődi csapat előtt adódott több lehetőség, a békésiek szórványos gyors ellenakciói viszont nagyobb veszélyt jelentettek, de gól nem született.

A második félidő elején jött gyors két hazai gól megtörte a látogatók ellenállását. Előbb Erdősi egy kipattanót kotort a kapuba, majd Kovács Imre csapott le egy beívelésre, és fordulásból a tizenhatoson belülről vágta lécc alá a labdát. Ezt követően is támadásban maradtak a hazaiak, egy szép akció végén Werle cselezte be magát a büntetőterületen belülre, és 6 méterről a kapus mellett továbbított a hálóba. A hátralévő időben a békésiek próbálkoztak szépíteni, de nem volt meg a kellő átütőerő, a vendéglátók pedig nem erőltették tovább a gólgólyást, így is magabiztosan nyertek.

2014. 10. 11. OH. Rákóczi Vasas SE – Gyomaendrődi FC 4 : 0
G.: ---
Ifi.: 10 : 1 G.: Gyuricza L.

Bátran kezdtek a vendégek, két lövéssel fújtak ébresztőt, előbb Molnár majd Takács löhetett volna gólt, de mindkét lehetőség kimaradt. Nem így a Rákóczi oldalán, ahol a 23. percben egy mélységi passzal a vendégek csatára iramodott kapura, kicselezte a kapust és gurított éles szögől a hálóba. A 36. percben tovább nehezedett a vendégek sorsa, lerántásért Bányait kiállította a játékvezető. Néhány percen belül kihasználták az emberfórt a hazaiak, jobb oldali lapos beadást a rövid oldalon érkező csatár sarkalta a hálóba. Gól foglalta keretbe a szünetet, hiszen a térfélcserét követően Tasi a rövid sarkot lőtte ki 8 méterről. A félidő közepén jött az újabb hazai gól, ezzel végleg megpecsételődött a megfoghatatlan vendégek sorsa. Az utolsó húsz percben már nem erőlködött a házigazda, a vendégekben pedig nem volt hit és erő a szépítéshez, illetve az eredmény szorosabbá tételére.

2014. 10. 19. Gyomaendrődi FC – Déványai SE 1 : 1
G.: Csapó P.
Ifi.: 2 : 7 G.: Paróczai G., Madar V.
Szomszédvárac találkozóján változatos első félidei játék folyt a

45 ÉVES TALÁLKOZÓ

2014. szeptember 20-án 45 éves találkozóra gyűltek össze az Endrődi Általános Iskola 1969-ben végzett diákjai.

Osztályfőnökeink voltak: Ricsei Balázs, Paróczai Gergely, Wágner József

A három osztályban összesen 81-en végeztünk, és most 28-an jöttek el.

11-en már sajnos nincsenek az élők sorában.

Tanáraink közül csak 4-en tudtak eljönni: Bálint Katalin, Gellai János, Wágner József és Zoltánfi László.

Az iskolai találkozót követően a Domszögön ebéddel folytatódott a program.

Giricz László és Pelyva Imre szervezők

pályán, hol az egyik, hol a másik fél dominált rövidebb szakaszokra. Egy ilyen időszakot kihasználva a meccs elején Kéki juttatta vezetéshez a ványaiakat, 10 méterről elrúgva a labdát a kapus mellett. A két csapat kapusai továbbra sem sokat unatkoztak, igaz komolyabb helyzeteknél nem kellett játékba avatkozniuk. A félidő végén szemfüles góllal egyenlített Csapó, kihasználva a vendégek védelmének rövidzárlatát.

Szünet után megelégnült a játék, mindkét oldalon adódott lehetőség a vezetés megszerzésére, de a támadók kölcsönösen hadilábon álltak a befejezésekkel. Jellemző, hogy a ványaiak még büntetőből sem tudták bevenni a hazaiak kapuját. A 74. percben a megítélt tizenegyest a hazai kapus nagy bravúrral hártotta. A két csapat mintha túlságosan is tisztelte volna a másikat, a biztos védekezést tartotta szem előtt a támadójáték helyett. A vendégek egy árnyalatnyival talán közelebb jártak a három pont megszerzéséhez, de ezt a pluszt „elfüstölték” a büntető kihagyásával.

2014. 10. 25. Mezőhegyesi SE – Gyomaendrődi FC 7 : 0
G.: ---
Ifi.: 4 : 0 G.: ---

Jól megszervezték védekezésüket a vendégek, az első félidőben nem is adták meg magukat, annak ellenére, hogy a hazaiak az első negyedóra végén egy fejessel már vezetéshez is jutottak. A gólt követően az első félidőben még szervezeten verték vissza a hazai próbálkozásokat, bár erejükből támadásokra nem igazán futotta. A szünetben viszont megtört a szervezetség. A második félidő elején tíz perc alatt bekapott három gól, ebből kettő büntető, megrendítette a gyomaendrődi csapatot. Ettől kezdve teljesen egyoldalúvá vált a játék, csak az volt a kérdés, milyen arányban nyernek a hazaiak. A vendég, Sztankó kapus bravúrajai ellenére jelentős lett a különbség, újabb három gól következett. A hazaiak a hét gólon túl számos ziccet elhibáztak és két alkalommal a kapufát találták el. A gyomaendrődi csapatot, eddig nem jellemző módon, a Mezőhegyes második félidei eredményes játékával teljesen padlóra küldte. Tekintélyes gólkülönbségű, megérdemelt hazai győzelem született.

Fülöp Zoltán

A zene szárnyán...

A nagy szimfonikus zenekar összegyűlt a színpadon...

Mindenki a hangszerét próbálgatta, előgyakorlatokat végeztek, a fafúvósok a nádjait próbálgatták, a hegedűsök gyantázták a vonóikat, megérkezett a karmester.

Felállt a pulpitusra, üdvözölte a zenekari tagokat és lapozgatni kezdte a kottát, majd a karmesteri pálcáját törölgette, s elgondolkodva nézett végig a zenészeken...

Egy hónapja, hogy hosszú koncertkörúton voltak. Minden nap előadás, más-más városokban, fárasztó volt, s ez az utolsó egyike...

A karnagy úr nagyon kimerült, még a próba előtt gondolta, hogy kér egy kávét, hátha felélénkül tőle, de rá kellett jönnie, hogy az alvást semmi sem pótolja...

A zenekar felkészült és feszült figyelemmel meredt a karmesterre, aki a kottát nézve állva elszenderedett...

Álmában csodálatos dallamokat hallott, karmesteri pálcája önálló életre kelt...

Vezényelt egy mesés alitót a zenekarnak, akik pánóban játszottak, nehogy felébresszék a mestert...

A zene szárnyán andalító dallamok keltek életre.

A karmesteri pálcája szólt a zenészeknek, hogy hagyják aludni, Ő mindent tud és helyettesíti a főnökét, már régóta várt erre a pillanatra...

Egy ideig szálltak a szebbnél szebb dallamok az éterben, egyszer csak a karnagy úr felébredt és azt látta, hogy az egész zenekar alszik, a pálcája pedig egyedül vezényel...

Nem tudta mire vélni ezt a különös eseményt...

Továbbra is hallotta a dallamokat, sőt egyszer rászólt az oboásra, hogy egy hang hamis, ismétlje meg azt a szakaszt, mert így nem lehet közönség elé állni.

A fagott fiú titkon szerelmes volt az oboa lányba - mély hangján vitába szállt a mesterrel, hogy nem volt hamis, mire a kürt is helyeslően közbeszólt, védelmébe véve a kecses oboa lányt...

Még ilyen - gondolta a mester, ez tűrhetetlen... Mikor a pálcája visszatért a kezébe azonnal néma csend lett a teremben.

Végig nézett a zenekaron, mindenki fegyelmezetten ült és várta, hogy a karmester elkezdje a következő darabot vezényelni...

Aznap este fellépésük volt és még a próba előttük állt.

A karnagy sehogyan sem értette ezt a történetet, de megkérdezni nem mert a zenészekről, hogy mi is történt valójában? - talán meg sem történt? - álmodta az egészet?

A tekintélyét rombolta volna, ha rákérdez, így hát frissen dinamikus vezényelni kezdett, a zenekar rázendített és egy csodálatos próba vette kezdetét...

Az esti előadás megkoronázta a próbát, fantasztikusan jól sikerült.

Mikor meghajolt a közönség felé és a zenészei felé intett, akik szintén meghajoltak, kezet fogott a szólistával a karmesteri pálcá huncutul kacsintott a zenészekre és egyértelmű jellel mutatta, hogy jók voltak...

A mester soha sem tudta meg, hogy valóság volt-e az a különös próbajáték, vagy álom... Itt a vége fuss el véle, aki tudja, az mesélje...

Benke Mária

Benke Mária versei

A múlt illata...

Egy ismert illatot hoz a szél,
régmúlt időkről mesél...
Felidézi a gyermekkorom,
az illat bevon, mint egykoron...
Hajnali reggeli készítés,
nekünk gyerekeknek, anyai kedveskedés.
A pirítós kenyér illata szállt,
Játomásszerűen „kiabált”...
Ébredéskor anyánk már tüsténkedett,
munkába, iskolába menőknek
reggelit, tízórait készített...
Nyugtáztuk széles mosollyal,
elfogyasztottuk jó étvágygal.
Az inycsiklandó illatokat szerettük.
A finom pirítós kenyeret megettük.
Ma is érzem ezt az illatot,
a reggelhez hozzá tartozóit...
Rég volt, igaz sem volt talán,
elmosódott emlék a múlt kopott falán.

Vecsés, 2014. VIII. 18.

Ki vagyok én?

Ki vagyok én? - kérdezem.
Nem is tudom, azt felelem.
Talán csillag az égbolton,
Esetleg táncot lejték a félhaldon?
Fantáziám szárnyal, vetít,
s egy történetet kerékit.
Én vagyok a gomolyfelhő,
melyből sűrűn esik eső.
Vagy talán az egyik csillag?
Mely fényesen ragyog, csillog?
Lehetek én sűrű felhő,
de lehetek komor eső.
Köddel fedem be a tájat,
a szép napsütés még várhat
Vagyok vidám kispatak
mely a kertek alatt halad.
Vagyok fecske madár lába,
mely a légben úszik, rebeg a szárnyra.
Nem, egyik sem vagyok!
Egy kő, mely sötétben ragyog.
Vagyok néha láthatatlan,
Könnyben úszó virradatban...
Kétségek között hányódó virág
Letört göcsörtös faág...
Melyik vagyok?
Én sem tudom...
Szeretném megfejtetni,
mert tudni akarom...

Vecsés, 2014. június 6.

Volt egy ház...

Volt egy régi ház Endrődön, a Kossuth utcában,
ott születtem, s Édesanyám is, abban a kisházban.
Volt már száz éves is, a nagyapám háza,
régem lebontották, lett idősök „tanyája”
Elmerengve álltam az új épület előtt,
kavarogtak emlékképek, mi volt azelőtt?
Mikor jó Anyám a kapuba várt
iskolából siettem haza, s rám talált...
Elgondolom, mi mindennek volt e ház tanúja,
háborúk, gondok, bajok, nehézségek,
fájdalmak, örömök, születések, temetések...
Miről mesélt volna, ha még mindig állna,
Kérdezném, felelne? - nekem ki várna?
Emlékek, élmények kavarognak bennem,
nem tudok még menni, itt kell lennem.
Földbe gyökerez a lábam, s itt tart,
mégis elindulok, mert valami hajt...
Végig járom az ismerős helyeket.
Mi változott ötven éve, mi lehetett?
Minden és semmi! - milyen érdekes?
Nekem most is olyan a szülőfalum,
mint egykoron régen,
a falum bent van a szívem közepében.
Hol bölcsőm ringott, számomra megállt az idő.
Otthon vagyok, - s lassan haza megyek,
máshol van már az otthon, család ahol élhetek...
Vecsés, 2014. szept. 1.

Köszöntés, búcsúzás...

Hajnaltban köszöntelek drága Nap,
bearayozod az egész Életem.
Fényedtől az ember erőre kap,
a napfény számomra lételem...

Mindig vágyom köszöntésedet,
különösen tavasszal, s nyáron.
Gyönyörrel veszem öleléseidet,
e két évszaktot nagyon várom...

Szeptember hónapban a nyárnak vége.
Hűvösödik, esik, rövidülnek a nappalok.
Sugaraidnak gyenge már a fénye,
jobbán felöltözöm, de azért kiinn vagyok...

Köszöntésemet a búcsúzás követi.
Sajnos itt kopogtat már az ősz.
A napfényre vágyamat növeli
a hűvös, - hiába beköszönt az ősz.

Elköszönök Tőled derűs szép nyár.
A színes lombhullás is szép nagyon
Elfogadom, hogy ősz jön már
Fűjja arcom a szél, s hagyom...

Vecsés, 2014. szeptember 2.

Iges Igek

November

Rizsben sült tojás

Paradicsompürével, ugyanannyi vízzel, pirított hagymával és leveskockával néhány perc főzéssel zaftot készítünk. Főtt rizsbe keverve sűrű masszát készítünk, szükség szerint ízesítjük. Tűzálló táliban elsimitjük és vizes merőkanállal mélyedéseket nyomunk bele, melyekbe egy-egy tojást ütünk. Megszórjuk reszelt sajttal, és addig sütjük, míg a tojások fehérjeje meg nem keményedik. Salátát adhatunk hozzá.

Seidl Ambrus

FENYŐ FŰRÉSZÁRU

deszkák, OSB lapok, lécek, kerítéslécek, pallók, szegőlécek, gerendák, lambéria

TÚZIFA
bükk, tölgy, akác, akácfaoszlop

KAPUFA BT. Gyomaendrőd, II. ker. 467.

06/70 513-95-14

A kondorosi úton, a vásártér után

METÁL STOP KERÉKPÁR ÉS SZERELVÉNY ÜZLET

Kerékpár forgalmazó márkabolt és szerviz

- Tornádó elektromos kerékpárok,
- gázkészülékek, kazánok, radiátorok,
- csövek, szerelvények.
- hűtőszekrények, fagyasztóládák, mosógépek,
- háztartási kisgépek, szórakoztató elektronika,
- szegek, csavarok, zárok, lakatok,
- fürdőkádak, mosdók, csaptelepek, mosogatók
- Júliustól kedvező áron ZÁRTSZERELVÉNYEK, TÉRHÁLÓK, ESŐCSATORNÁK is kaphatók!

GYOMAENDRÖD, Bajcsy-Zsilinszky u. 44. Tel.: (66) 386-909

Hitellehetőség! Minden kerékpárhoz értékes ajándékot adunk!

Házhoz jön a fodrász!

Szeretettel várom minden kedves régi és új vendégemet teljes körű női-, férfi és gyermek-fodrászatomban.

Igény szerint házhöz is megyek! Hétféveken is!

Látkóczkiné Erdős Magdolna
GYOMAENDRÖD, SZENT ISTVÁN. U. 61.
Telefon: 06/70/312-5037

Minden felületen otthon vagyunk!

Vállaljuk lakásának teljes körű felújítását, elképzelései szerint!

Munkáink garanciálisak,
kivitelezésének a legfőbb
szempontja a lehető
legjobb minőség elérése a legmegfizethetőbb áron!

A felmérésünk, ami az írásos árajánlatot is tartalmazza, teljesen ingyenes.

PROFILJAINK:

- festés, mázolás, tapétázás
- homlokzatszigetelés, hőszigetelő rendszerek
- gipszkarton falak, álmennyezetek, előtétfalak, boltívek
- rejtett világítások, gipszkarton díszítések, dobozások
- laminált parketta lerakása, parkettacsiszolás
- fürdők, konyhák burkolása, kőműves munkák
- tetőtér beépítése, szigetelése
- nyílászárók, ajtók, ablakok cseréje
- bontás, sít elszállítás
- vizes falak szigetelése
- házak külső homlokzatának szigetelése, színezése
- hidegburkolás (csempé, járólapp, márvány, gránit lerakása,
- ill. téglal lerakása)
- melegburkolás (PVC, linóleum, szalagparketta, laminált parketta,
- padlószőnyeg, dekorpanel rakása és fektetése)
- állványozás, állványok bérbeadása (gurulós, homlokzati)

LÁTKÓCZKI LÁSZLÓ • Telefon: 06/70/381-4227

INTER
NYELVSTÚDIÓ
Nysz.: 21381-2007

Nyelvtanfolyamok szeptembertől

Angol újrakezdő 40 óra, 10 hét
Alapfokú nyelvvizsga felkészítő

Tanfolyamok időpontja: november 10. – január 30.
Óradíj: 500 – 850 Ft létszámtól függően.

A „Tudásod a jövőd” program befejeződött, ingyenes nyelvtanfolyamok egyelőre nem indulnak.

számítógép kezelő tanfolyam

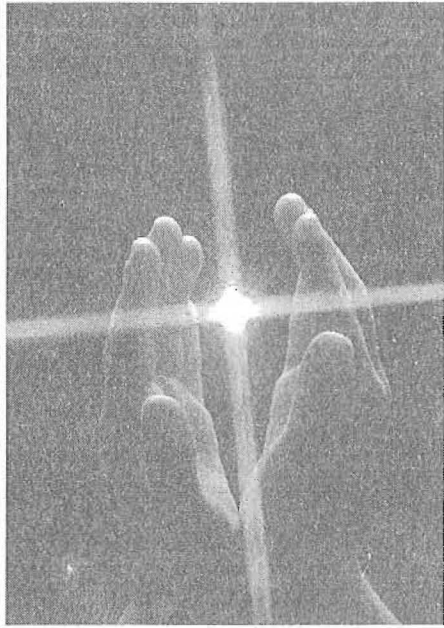
Decemberben újabb tanfolyam.

INTER Nyelvtanulmányok, 5500 Gyomaendrőd, Kossuth u.18.

internyelvstudio@gmail.com; 20/22 970 22; 20/947-1603

kedd-péntek 15.00-18.00

AKIK AZ ÖRÖKKÉVALÓSÁGBA KÖLTÖZTEK

„Nem múltak el ők, lelk szivünkben élnek:
Hűbba szállnak árnyak, álmok, évek.
Ők itt maradtak bennünk csendesen még,
Hiszen hazánk nekünk a végzettség.”

(Juhász Gyula)

Híradásunkban csak azokról emlékezünk meg, akiknek közléséhez a hozzátartozók hozzájárultak!

IVÁNYI LÁSZLÓNÉ FARKASINSZKI MARGIT hunyai lakos, október 23-án, 86 éves korában visszaadta lelkét Teremtőjének. Gyászolja családja.

TÍMÁR MIKLÓS, az endrődi Egyházközség gondnoka, életének 68-dik évében rövid szenvedés után az Egyház szentségeivel megerősítve, 2014. október 15-én hazatért a Menyei Atyához. Gyászolják felesége, gyermekei, családtagjai és az egyházközség. Pihenése legyen csendes, emléke áldott.

VASZKÓ ANDRÁS gyomaendrődi lakos, életének 89-dik évében az Egyház szentségeivel megerősítve, visszaadta lelkét Teremtőjének. Gyászolják testvére, családtagjai a rokonok és ismerősök. Isten örökjön pihenése felett.

KÖSZÖNETNYILVÁNÍTÁS

VASZKÓ ANDRÁS hozzátartozói mély megrendüléssel látták, hogy mennyi

együttérő ember búcsúzott és emlékezett meg elhunyt szeretettüktől személyes részvételükkel a gyászszertartáson, és fejezték ki szeretetüket az elhunyt és a gyászolók felé imáikkal, együtt érző szavaikkal, virágokkal. Köszönjük! Vaszkó András családja

Békesség haló poraikon,
fogadja be őket az Úr
az Ő országába.
Az Örök Világosság
ragyogjon felettük!

Az endrődi katolikus temetők takarítását, karbantartását támogathatják adományok felajánlásával:

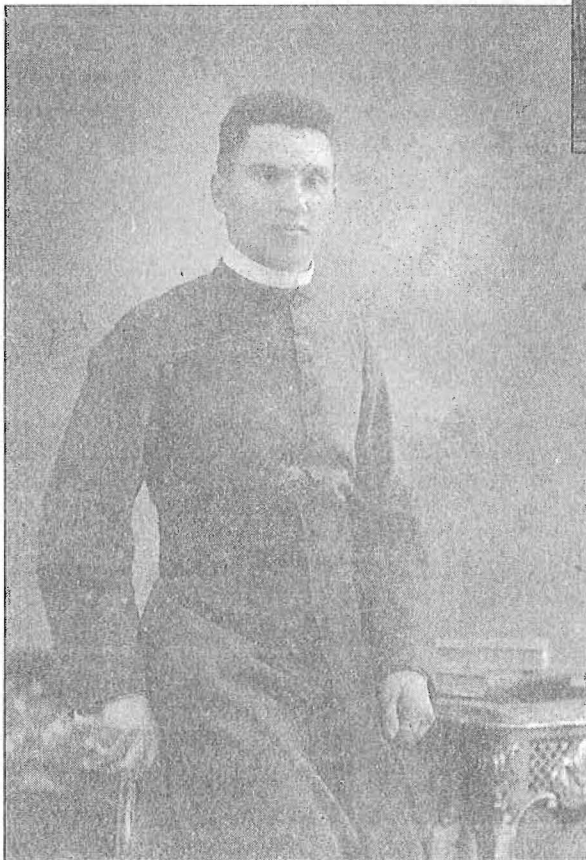
Késpénzbefizetés az endrődi plébánián hivatali időben (munkanapokon 8-12), vagy az Endrődi Szent Imre Egyházközségért Közhasznú Alapítvány számlájára befizetéssel vagy átutalással. Számlaszámunk: 53200015-10003231 Endrőd és Vidéke Takarékszövetkezet.

Az endrődi és a hunyai templomban, a katolikus szertartás szerint eltemetett halottakról 40 évre visszamenőleg, név szerint megemlékezünk halálozási évfordulójuk napján.

Szép és üdvös lenne, ha a gyászoló család, egy éven belül havonta, egy éven túl évente szentmisét ajánlana fel elhunyt szeretteikért.

Fényképalbum

Klinghammer Miklós (endrődi születésű) szarvasi segédlelkész és Dobos Lajos endrődi plébános újratemetése, endrődi Szarvasvégi Temető, 2014. augusztus 19. (Írás a 4. oldalon)

Szarvasi róm. kath. hitközség és alulirottak féjldalommal hogy Istennek hűs szolgája és a jó fiú és testvér

Klinghammer Miklós

gyarad egyházmegyei áldozópap, szarvasi segédlelkész

ének 90-ik, papságának 7-ik évében 3 heti szenvedés után étegek szentségével megerősített lelkét 1918. január 30-án d. 9 órakor Teremtőjének visszaadta.

Aki a papi méltóságra megbízta, s akinek lelkiismeretes szolgája volt, adja meg lelkének a százszoros jutalmat, mi ölgünnek megígért.

Földi maradványait Endrőd temetői házhoz szállította, a szarvasvégi temetőben fogjuk a gyászháznál február 1-én d. u. fel 3 órakor tartandó beszéltetés után földi nyugvóhelyének átadni.

Az engesztelő szent miséidőszak Endrődön február 1-én, Szarvason pedig 4-én d. e. 8 órakor lesz érette bemutatva Szarvas-Endrőd, 1918. január 30.

Szarvasi róm. kath. hitközség.

Klinghammer Ferenc
Hornok Rozália

Mariska
fej. Hunya Vilmosné
Magdolna
fej. K. Katona Andorné
Róza
fej. Ugrai Józsefné
László
Szilvi
Béni
Béni

Hunya Vilmos
K. Katona Andor
Ugrai József

Hunya Mariaka
K. Katona János
K. Katona Bendi
K. Katona Feri

Miller nyomd. Szarvas.

Kép: Klinghammer Miklós

HÍREK, ESEMÉNYEK A KIS BÁLINT ÁLTALÁNOS ISKOLÁBÓL

Dr. Zacher Gábor toxikológus, főorvos

tartott előadást a Katona József Művelődési Központban október 1-jén. Téma: Mindennapi függőségeink. Az ismert és népszerű toxikológust Ágostonné Farkas Mária, a Kis Bálint Iskola igazgatónöje hívta meg már másodízben az intézmény felsős diákjai számára, de szülők és középiskolás diákok is ellátogattak a telt házas rendezvényre, a kultúra házába.

Dr. Zacher Gábor előadásán

Méhecskeavató

Ebben az évben is megünnepeltük az alsós osztályok felkerülését a Fő úti iskolába. Az elsős fecskékből 5. osztályra méhecskékké lettek, akik különböző tréfás feladatok megoldásával bizonyították alkalmasságukat a felsős névre. Sorversenyek, totó kitöltése, dalok elzűmmögése és a fogadalom elmondása után a 8-os tanulóink egy jelvényt tűztek fel a próba teljesítéséért. A nagyok és kicsik mindnyájan jól érezték magukat ebben a vidám órában.

Fogadalom:

Nevem méhecske,
szeptember elseje reggelen
mentem e helyre,
mely helyen nyelveket,
neveket, embereket, helyeket
s egyebeket tesznek fejembe.
S ezeknek fejemben,
meg eszemben
helyet kell keresnem.
Csepp gyermekfejembe e helyen
vernek egyszeregyet.
Nem lehetek rest,
neveletlen, tehetetlen,
nem verekedhetek,
Szeretnem kell Benneteket,
mert remek percek telhetnek el,
melyeket nem feledek el,
s lelkembe tehetek el.
LEGYEN E SZELLEM VELETEK!!!

2014. október 3. A MAGYAR DIÁKSPORT NAPJA

Ebben az évben már hatodik alkalommal csatlakoztunk a „Magyar Diáksport Napján” rendezett megmozduláshoz, ahol az adott évnek megfelelő métert futnak a résztvevők.

Sajnos az idén nem kedvezett az időjárás, mert esős, borult nap köszöntött ránk, de a tervezett programok közül igyekeztünk minél többet megvalósítani.

Az alsóbb évfolyamos gyerekek a Hősök úti iskola környékén futottak, délután pedig sportági bemutatókon vehettek részt.

A felsőbb évfolyamosok futását a rossz időjárási körülmények miatt egy későbbi időpontra (október 10-ére) halasztottuk. Ők ekkor futották le a távot a város Hantostekerti- holtág melletti kertvárosi részén, ahol a KSI sportegyesület vízitelepén is szétnezhettek.

A program a TÁMOP 3.1.4.B/13/1-2013-0001 „Az iskola közös ügyünk” c. pályázat keretében került megvalósításra.

Október 3-án volt a TÁMOP 3.3.15-13/1-2014-0001 számú, „A hátrányos helyzetű gyerekek a komplex iskolai testmozgásprogramok szervezésében”, az ún. „TE IS” program projektnyitója is. Ennek keretében megalakult iskolánkban a diákok között az az önkéntes kis csapat (15fő), akik az iskolai sportprogramok szervezésében, lebonyolításában vesznek részt.

Munkájukhoz sok sikert, jó ötleteket és tartalmas programokat kívánunk!

Futás

Méhecskékké

Hírek a Rózsahegyi Iskolából

A népmese napja

A népmese napját a „nagy mesemondó”, Benedek Elek születésnapján ünnepeljük Magyarországon már 10 éve. Iskolánkban Mészáros Mihály színművész segítségével közösen meséltük el az oláhfalviak nagy tetteit, majd a művész úr élvezetes előadásában hallgattuk meg a Három kívánság című mesét. Aki nem hiszi, járjon utána!

Bonjour Paris!

A tavalyi év sikeres londoni kirándulása után idén is tanulmányi kirándulást szerveztünk Magyarország vezető diákutazási cégén, a Student Lines Diákutazási Irodán keresztül. Ezúttal az úticél Párizs volt. Az utazáson iskolánk jelenlegi és volt tanulóit, pedagógusait és több külsős jelentkező vett részt. Az utazás során megismerkedtünk a francia főváros számtalan nevezetességével, többek között megnéztük az Eiffel-tornyot, a Diadalívet, a Grand Palaist, a Petit Palaist, a Notre-Dame-ot, a Pompidou központot, sétáltunk a Champ Elysées-n, ellátogattunk az Orsay Múzeumba és a Louvre-ba, hajókáztunk a Szajnáon, elutaztunk Versaillesba, megtekintettük a festői szépségű Loire-menti kastélyokat és egy mesés napot töltöttünk Disneylandben.

Ez az utazás remek alkalom volt arra, hogy mindenki közelebb kerüljön a francia kultúrához, megismerkedjen az ország nevezetességeivel, építészeti stílusával, hagyományával és bepillantást nyerjen a francia nép mindennapjaiba. Egy örökre szóló élményben volt részünk, reméljük, hogy a jövőben is lesz alkalmunk egy hasonlóan színvonalas kirándulás megszervezésére.

Ősz témahét

A TÁMOP 3.1.4-es pályázatunk fenntartási kötelezettségének eleget téve rendeztük meg az Ősz témahetet iskolánkban.

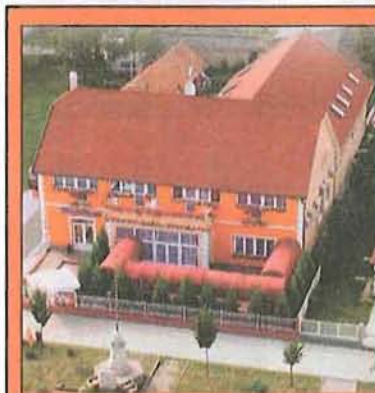
Az ősz megjelenése az irodalomban, zenében, rajzban, technikában. Ez a téma ölelte át a tanítási órákat és a szabadidős tevékenységeket az október 14 -21-ig tartó héten. Az őszi termésekből készült alkotások az iskola folyosóit díszítik. Az alsó tagozatosok közkedvelt programja a témahéten a vitamin nap, amikor az ebédlőben zöldségből, gyümölcsből készült finomságokat kóstolhatnak a gyerekek. A helyes táplálkozási szokások kialakítása mellett a mozgás is helyet kapott a projekthét záró napjának délutánján megrendezett futóversenyen, ahol mindenki nyert, aki végigfutotta a korosztályának megfelelő távot.

Hulladékgyűjtés

Iskolánkban október 10-11-én zajlott le az őszi papír- és hulladékgyűjtés. A szép őszi napsütésben igazán aktívak voltak a gyerekek és a szülei is, hiszen több mint 15 tonna hasznosítható hulladékot gyűjtöttek össze, közel 500 ezer Ft értékben.

Így ünnepeltük az 1956-os forradalmat

Egész évben várjuk kedves vendégeinket klimatizált, termálvizes szobáinkban. Vállaljuk baráti, üzleti, családi rendezvények lebonyolítását klimatizált éttermünkben 70 főig.

Az étterem nyitva 11-21 óráig.

Baráti, családi, üzleti rendezvény lebonyolítását vállaljuk a teljesen klimatizált Hídó étteremben 160 főig.

FÉSZEK Panzió és Étterem

5500 Gyomaendrőd, Szabadság tér 6.
Telefon/Fax: 06-66/386-718 - Mobil: 06-20/5599-240
E-mail: feszekpanzio@mail.globonet.hu
<http://www.feszekpanzio.hu>

AGRO ÁRUHÁZ

Kedves vásárlóim!

Őszi ajánlataim:

Gyomaendrőd, Fő út 15.
Telefon: 06-20-9527-032 és
06-66-386-274.

- virághagymák, rózsatövek (tulipánok, jácintok, nárciszok)
- virágföldek, virágtápok, műanyag virágcserépek
- kandallók, szenes kályhák, kályhacsövek
- demizsonok, műa. kannák, műa. hordók
- takaróponyvák, fóliák, p.p. zsákok, raschel zsákok
- dróthálók, raschel hálók, kötöző drótok, spárgák
- gumicsizmák, esőruhák, védőkesztyűk
- szegek, csavarok, Reisser csavarok
- fejszék, balták, fűrészek, kéziszerszámok
- festékek, ecsetek, zsákos anyagok
- cefrés hordók, cefredarálók, segédanyagok
- rágcsálóirtók, csapdák, ragasztók
- kisállat eledelék, kiegészítők

Várom vásárlóimat!

FARKAS MÁTÉ

VÁROSUNK, Gyomaendrőd * Megjelenik havonta * Kiadja az Endrődi Szent Imre Egyházközségért Közhasznú Alapítvány 5502 Gyomaendrőd, Fő út 1. Tel., Fax: (66) 283-940 * Felelős: Szabó Zoltánné * Főszerkesztő: Iványi László * Szerkesztőség címe: 5555 Hunya, Kossuth u. 1. Tel., Fax: (66) 294-352, (20) 9457-843 szerkesztoseg@varosunkujsg.hu * Alapítók: †Vaszkó András, †Császár Ferenc, Iványi László * Szerkesztők: Cs. Szabó István, Czank Gábor, Gellai József, Fülöp Zoltán, Hegedűs Bence, Hunya Jolán, Polányi Éva, Seidl Ambrus, Soczó Géza, Dr. Szonda István, Dr. Varju László, Várfi András * Lapzárta minden hónap 20. napján * Megjelenik minden hónap első hétfőjén, Interneten minden hónap elsején * **MŰVELŐDÉSI ÉS KÖZOKTATÁSI MINISZTERIUM**: Nytsz.: B/PHF/1495/BÉ/1995. * HU ISSN 1586-3689 * készült: (70) 566-39-88 * <http://www.varosunkujsg.hu> * E-mail: szerkesztoseg@varosunkujsg.hu varosunk@gmail.com